

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**5-6 YAŞ ÇOCUKLARIN PİYANO EĞİTİMİNDE
KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE EĞİTİMCİ GÖRÜŞLERİ**

TUĞBA IŞIKDEMİR

DENİZLİ - 2019

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**5-6 YAŞ ÇOCUKLARIN PİYANO EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN
SORUNLAR VE EĞİTİMCİ GÖRÜŞLERİ**

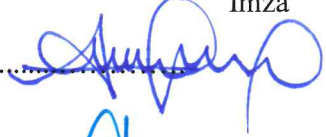
TUĞBA IŞIKDEMİR

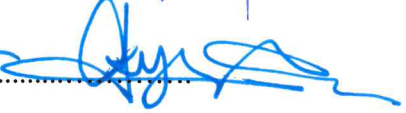
Danışman

Doç. Dr. Fatıma AKYÜZLÜER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

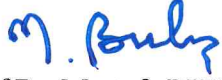
Bu çalışma Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Efe Akbulut İmza

Üye: Doç. Dr. Fatma Akyüzlü

Üye: Dr. Öğr. Üy. Cem SAMGI GERGELER

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 14.02.2019 tarih ve 07/13 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa BULUŞ
Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Tuğba İŞIKDEMİR

TEŞEKKÜR

Araştırmanın her aşamasında bilgi ve yardımlarını eksik etmeyen değerli danışmanım Doç. Dr. Fatıma Akyüzlüer'e, araştırmanın bir çok aşamasında katkıda bulunan Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Ayvaz Tuncel ve Dr. Öğr. Üyesi A. Atak Yayla' ya, mesai arkadaşlarım Öğr.Gör. Necati Gülhan, Dr. Öğr. Üyesi Serkan Demirtaş'a teőekkürlerimi sunarım.

Bu araştırmanın tüm süreçlerinde beni destekleyen sevgili eşim Öğr.Gör. Birol Işıkdemir ile beni yetiştiren aileme ve bana güç veren çocuklarıma teşekkür ederim.

Tuğba IŞIKDEMİR

ÖZET

5-6 Yaş Çocuklarında Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Eğitimci Görüşleri

IŞIKDEMİR, Tuğba

Yüksek Lisans Tezi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç.Dr.Fatıma AKYÜZLÜER

Ocak 2019, 80 sayfa

Bu araştırmanın amacı, 5-6 yaş çocukların başlangıç piyano eğitiminde karşılaşılan sorunların tespit edilerek, piyano eğitimcilerinin ve uzmanların görüşleri doğrultusunda, piyano eğitiminin en önemli bölümünü oluşturan başlangıç eğitiminde karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri aramaktır. Araştırma da nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır ve 5-6 yaş piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar araştırmada incelenecek durumu oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, Denizli ilinde 5-6 yaş çocuklara piyano eğitimi veren eğitimcilerden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 12 piyano eğitimcisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, açık uçlu yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Piyano eğitimcileri ile yüz yüze yapılan görüşmelerden elde edilen ses kayıtları incelenmiş ve içerik analizi yapılmıştır. Eğitimcilerin verdikleri yanıtlar kodlanmış ve sorunlarla ilgili temalar oluşturulmuştur. Elde edilen bulgulara göre; piyano eğitimcilerinin 5-6 yaş grubundaki çocuklara yönelik piyano eğitimi ile ilgili bir öğretim sürecinden geçmedikleri, bu nedenle bir çoğunun okul öncesi çocuklarla çalışmak istemediği, 5-6 yaş grubundaki çocuklara yönelik yeni çalışmalara ihtiyaç duydukları, daha ileri yaşlardaki çocuklar için kullandıkları metotları bu yaş grubu çocuklara uygulamaya çalıştıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte piyano eğitimcileri, kullandıkları metotlardaki ezgisel yapının kültürel temalarımıza benzememesinin 5-6 yaş çocuklarının müzikal beğenilerine uygun olmadığını ifade etmişlerdir. Piyano eğitim sürecini etkileyen başka bir faktör olarak eğitimcilerin çoğunluğunun, sistematik olarak bir metodu takip etmek yerine, birçok metottan çocuğun

seveceği ezgileri seçerek, metotları repertuar kitabı gibi kullandıkları saptanmıştır. Piyano eğitmenlerinin pedagojik eğitimlerinin olmaması, metot tercihlerinde ve uygulamada zorlanmaları, kullandıkları metotlardaki ezgisel yapının kültürel temalarımıza uygun olmaması piyano eğitim sürecini olumsuz etkilediği sonucuna ulaştırmıştır.

Anahtar kelimeler: Piyano eğitimi, beş-altı yaş grubu çocuklar, piyano metotları.

ABSTRACT

Problems of Piano Education in 5-6 Years Old Children and Opinions of Instructors

IŞIKDEMİR, Tuğba

Master's Thesis, Fine Arts Education Department,
Department of Musical Education

Thesis Advisor: Associate Professor. Fatıma AKYÜZLÜER

January 2019, 80 pages

The purpose of this research: 5-6 years of age and identification of problems in children beginning piano lessons, in accordance with the opinion of the piano educators and experts, the problems encountered in the initial training forms the most important part of piano training is to seek solutions. A case study of qualitative research methods was used in the research, the problems encountered and studied piano at the age of 5-6 years are Umeda reserch it forms the situation will be examined. The study group consisted of 12 piano educators who were assigned to the piano education by 5-6 year old children in Denizli province. The data of the study were collected using an open-ended semi-structured interview form. Voice recordings from face to face interviews with piano educators were examined and content analysis was conducted. The problems identified by the trainers were coded and themes related to the problems were created. According to the findings; it was determined that piano instructors did not undergo a teaching process related to piano education for children aged between 5-6 years, therefore most of them did not want to work whit preschool children, they needed new studies for 5-6 years old, they tried to apply the piano methods that they used for older children to this age group. According to findings; piano teachers do not undergo a teaching process related to piano education for 5-6 year old children, therefore, most of them do not want to work with preschool children, are not aware of the starting piano methods for 5-6 year old children, and tried to apply older children groups methods to them. At the same time, piano

instructors stated that the similarity of the linear structure to our cultural themes in the methods they use did not correspond to the musical tastes of children aged 5-6 years. As another factor affecting the piano education process, it was found that the majority of the instructors used methods like the repertoire book by selecting the melodies that the child would like from many methods instead of systematically following a method. Piano trainers' lack of pedagogical training, difficulty in method choice and practice, the fact that the harmonic structure in the methods, they use the piano and reached the conclusion that the negative impact on the educational process.

Key words: Piano education, children aged five to six years, piano methods.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar LİSTESİ	xiii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	xiv
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	1
1.1.1 Problem Cümlesi	2
1.1.2 Alt Problemler	2
1.2 Araştırmanın Amacı.....	3
1.3 Araştırmanın Önemi	3
1.5 Araştırmanın Sayıltıları	3
1.6 Tanımlar.....	4
İKİNCİ BÖLÜM	5
ALANYAZIN TARAMASI	5
2.1 Müzik Eğitimi.....	5
2.2 Çalgı Eğitimi.....	5
2.3 Piyano Eğitimi	6
2.4 Kullanılan Yöntem ve Metotlar	7
2.4.1 Dalcrose Yöntemi	7
2.4.2 Madeleine Carabo-Cone Yöntemi:	8
2.4.3 Kodaly Yöntemi	9

2.4.4 Carl Orff Yöntemi	9
2.5 1-7 Yaş Grubu Çocuklarda Gelişim Özellikleri ve Müziksel Becerileri	10
2.5.1. Bir Yaş Grubu.....	10
2.5.2. İki Yaş Grubu	11
2.5.3. Üç Yaş Grubu	12
2.5.4. Dört Yaş Grubu	12
2.5.5. Beş Yaş Grubu.....	13
2.5.6. Altı Yaş Grubu.....	14
2.6. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi.....	15
2.7. İlgili Araştırmalar	19
2.7.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar:.....	19
2.7.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar	21
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	23
YÖNTEM	23
3.1. Araştırmanın Yöntemi	23
3.2. Çalışma Grubu	24
3.3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi	25
3.4. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi.....	25
3.5. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları	26
3.6. Araştırmacının Rolü.....	27
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	28
BULGULAR ve YORUM	28
4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum	28
4.1.1. Metot Seçimi.....	29
4.1.2. Metotlarda Aranılan Teknik ve Teorik Kazanımlar	30
4.1.3. Metotların Kullandıkları Yöntemler	30
4.1.4. Öğretmenlerin Tercih Ettiği Yöntemler	32
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum	33

4.2.1. Ders Süresinin Belirlenmesi	34
4.2.2. Teknik ve Teorik Kazanımların Öğretimi İle İlgili Yöntemler	34
4.2.3. Metot Takibi	38
4.2.4. Temel Müzik Eğitimi Yöntemleri	39
4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum	39
4.3.1. Metotla İlgili Sorunlar	40
4.3.2. Nota Öğretimi İle İlgili Sorunlar	42
4.3.3. Motivasyon İle İlgili Sorunlar	42
4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum	43
4.4.1. Piyano Metodundan Beklenenler.....	44
4.4.2. Eğitime İlişkin Beklenenler	45
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	47
TARTIŞMA,SONUÇ ve ÖNERİLER.....	47
5.1. Tartışma ve Sonuç	47
5.2. Öneriler	55
5.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler.....	56
5.2.2. Araştırmacıya Yönelik Öneriler	57
KAYNAKÇA.....	58
EKLER	61
Ek A: Görüşme formu	61
ÖZGEÇMİŞ	63

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3. 1.	Piyano Eğitmenlerinin Demografik Bilgileri	25
Tablo 4. 1.	Başlangıç Piyano Metotları Hakkında Görüşler ve Alt Temaları	28
Tablo 4. 2.	Orta Do yöntemini kullanan metotlar	31
Tablo 4. 3.	Do –Sol yöntemini kullanan metotlar	31
Tablo 4. 4.	Piyano Eğitimi Süreci ve Alt Temaları	33
Tablo 4. 5.	Piyano Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar	40
Tablo 4. 6.	5-6 Yaş Piyano öğretimindeki sorunların çözümüne yönelik görüşler	43

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

ABD	: Anabilim Dalı
diğ.	: Diğerleri
Doç.	: Doçent
Dr.	: Doktor
Öğr. Gör.	: Öğretim Görevlisi
SS	: Standart Sapma
YDT	: Yayınlanmamış Doktora Tezi
YYLT	: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
Ö.	: Öğretmen
Ö.E.	: Öğretim Elemanı

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde, problem durumu ile araştırmanın problem soruları, amacı, önemi, sınırlılıkları ve sayıtlılar ele alınmıştır.

1.1 Problem Durumu

Piyano eğitiminde en önemli basamak, öğrencinin ilerleyen düzeylerde ihtiyaç duyacağı icra tekniği ve teorik bilgilerin temelini oluşturan başlangıç aşamasıdır. Bu nedenle, piyano eğitmeninin çalışacağı yaş grubunun müziksel ve gelişim özelliklerini iyi bilmesi, dikkat sürelerini göz önünde bulundurularak öğretim yöntemlerini belirlemesi ve uygun metodu seçebilmesi gerekmektedir.

Başlangıç düzeyi piyano eğitimi, gerekli donanıma sahip olan ve yürütülecek eğitim faaliyetlerini gelişim özelliklerine göre planlayabilen piyano eğitimcileri tarafından verilmelidir. Beş yaşındaki bir çocuğun gelişim özelliklerinin çok üzerinde planlanmış bir eğitim faaliyetinin başarılı olması mümkün değildir. Ayrıca aynı yaş grubunda olsalar bile her öğrencinin bireysel özelliklerinden kaynaklı öğrenme düzeyleri farklılık gösterebilir. Bu nedenle de piyano eğitmeni çocuk gelişiminin evrelerini bilmeli, uygun hedef davranışlar belirlemeli ve öğretim yöntemlerine karar vermelidir. Belirlenen hedef davranışları öğretebilmesi için uygun metot seçimi çok önemlidir. Metot bir işin yapılmasındaki izlenen yol anlamına gelmektedir. “Çalgı metotları, çalgı öğretiminde başlangıç aşamasından itibaren kullanılan, kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren nota örnekli kitaplardır” (Say, 2002, s.124).

Piyano eğitimi evrensel boyutta incelendiğinde, öğretim yöntemlerinin ve kullanılan metodolojinin ülkemizden farklı boyutta olduğu görülmektedir. Yurtdışındaki müzik eğitimi verilen kurumlarda çalgı pedagojisi önemli bir alandır.

“Ülkemiz müzik eğitim sistemi içerisinde, çalgı pedagojisi alanında sertifika veya diploma veren kurumlar bulunmamaktadır. Öğretmenlerimiz, genel olarak konservatuvarların piyano bölümlerinden veya müzik öğretmenliği bölümlerinden yetişmekte, gelişmiş ülkelerin sahip olduğu, sadece çalgı öğretmenliği özelinde kurumsallaşmış eğitimler verilmemektedir” (Gültek, 2017). Bu duruma ek olarak müzik öğretmenliği ders programında, dördüncü sınıfta yer alan “Piyano ve Öğretimi” isimli ders için yazılı kaynak yok denecek kadar azdır. Bir yarıyla sıkıştırılmış bu ders genellikle piyano eğitimi olarak sürdürülmektedir. Bu durumda da piyano eğitimcisinin yöntem bilgisine sahip olmadığı ve uygun metodu belirlemede güçlük yaşayacağı düşünülebilir.

Piyano eğitiminin sağlıklı yürüyebilmesi için eğitimcinin alanındaki yeterliliği kadar, kullandığı metotların içeriği de önemlidir. Başlangıç metot yazarlarının hedef kitlelerine uygun metotlar üretebilmeleri için, gelişim evreleri ile ilgili donanıma sahip olmaları gerekmektedir.

Alana katkı sağlayan Türk bestecileri olmakla birlikte, yapılan çalışmaların yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir. Bu nedenle kullanılan metotların daha çok Avrupa ve Amerika menşeli olduğu görülmektedir. Kendi dillerinde ve kendi kültürel öğelerine uygun yazılmış yabancı kaynaklı metotların, kendi kültürel öğelerimizle yetişmiş çocuklara katkıları da ayrı bir tartışma konusudur.

Bu durumda 5-6 yaş çocukların piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ile piyano eğitimcilerinin bu sorunlara yönelik görüşleri araştırılması gereken bir problem olarak karşımıza çıkmıştır.

1.1.1 Problem Cümlesi

Denizli’de 5-6 yaş çocukların piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ile piyano eğitimcilerinin bu sorunlara yönelik görüşleri nelerdir?

1.1.2 Alt Problemler

1. Piyano eğitimcilerinin, 5-6 yaş grubu çocuklara yönelik başlangıç piyano metotları hakkında görüşleri nelerdir?

2. Piyano eğitimcilerinin, 5-6 yaş grubu çocuklarla piyano eğitim süreci nasıldır?
3. Piyano eğitimcilerinin, 5-6 yaş grubu çocukların piyano eğitiminde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
4. Piyano eğitimcilerinin, 5-6 yaş piyano öğretimindeki sorunların çözümüne yönelik görüşleri nelerdir?

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada Denizli ilinde 5-6 yaş çocukların başlangıç piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ile çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.3 Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, piyano eğitiminin en önemli basamağı olan, başlangıç aşamasında, 5-6 yaş çocukların piyano eğitiminde karşılaşılan sorunların belirlenmesi açısından önemlidir.

1.4 Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Bu araştırma, Denizli’de 5-6 yaş çocuklara piyano eğitimi veren piyano eğitimcileri ile sınırlıdır.
2. Bu araştırma, Denizli’de 5-6 yaş çocuklara piyano eğitimi veren piyano eğitimcilerinin tercih ettikleri metotlarla sınırlıdır.

1.5 Araştırmanın Sayıltıları

Bu araştırmanın dayanacağı temel sayıltıları şöyledir:

- 1- Seçilen araştırma yöntemi, araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygundur.
- 2- Araştırmaya katılan piyano öğretmenlerinin verdikleri cevaplar, doğru ve samimidir.

1.6 Tanımlar

Piyano eğitimi: Piyano çalgısının gerektirdiği temel teknik ve müzikal davranışları öğrenciye kazandırma sürecidir.

Beş-altı yaş grubu çocuklar: Bu yaş grubu çocuklar okul öncesi dönemi içinde yer alır. Dönemsel ve bireysel farklılıkların olduğu bu yaş grubu çocuklarda bedensel, zihinsel, psiko-motor, dil, duygusal ve sosyal gelişimlerinde hızlı bir artış görülmektedir.

Piyano metodu: Piyano çalabilmek için gerekli olan temel teknik ve müzikal davranışları, belirli bir sistematikte kazandırmayı hedefleyen çalışmalardır.

İKİNCİ BÖLÜM

ALANYAZIN TARAMASI

2.1 Müzik Eğitimi

“Bilindiği gibi, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreçlerin başında eğitim gelir.”(Uçan, 2005, S.14) Eğitimin tanımlarına bakıldığında, temel işlevlerinin, ülkelerin varlığını sürdürebilmesi için, bireylerin toplumsallaştırılması, kültür birikiminin kuşaklara aktarılması ve bireylerin davranışlarının olumlu yönde geliştirmeye çalışılması olduğu söylenebilir. Buna bağlı olarak müzik eğitimi, “bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma sürecidir” (Uçan, 2005, s8).

Uçan’a göre (2005) davranışsal açıdan ele alındığında, müzik eğitimi, temelde şunları kapsar.

- * Müziksel işitme, okuma-yazma eğitimi
- * Şarkı söyleme eğitimi
- * Çalgı çalma eğitimi
- * Müzik dinleme eğitimi
- * Müziksel yaratma eğitimi
- * Müziksel bilgilenme eğitimi
- * Müziksel beğeni geliştirme eğitimi
- * Müziksel kişilik kazanma eğitimi
- * Müziksel duyarlılığı artırma eğitimi
- * Müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi
- * Müzikten yararlanma eğitimidir” (s.12-13).

2.2 Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, davranışsal açıdan, müzik eğitiminin bir bölümünü kapsamakla birlikte, çalgı eğitiminin içinde yukarıdaki müziksel davranış değişikliklerinin birçoğunu barındırdığı söylenebilir. Çalgı eğitimi, bireye müzik türleri, müzik tarihinin dönemleri, çalgı icra teknikleri, besteciler ve yaşadıkları dönemler, müzikal yorum gibi yetenekler kazandırmayı hedefler. Ayrıca çalgı eğitimi, bireyin duygu ve düşüncelerini çalgısıyla

ifade etmesine, başka çalgı gruplarıyla birlikte icralar yaparak, birlikte iş başarma duygusuna, ruhsal açıdan sağlıklı, çevresiyle ve kendisiyle barışık bir birey olmasına yardımcı olur.

“Müzik eğitimi kapsamında, çalgılarla birlikte yapılan etkinlikler aracılığıyla öğrenciler; özgürce çalgı çalma, doğaçlama, beste yapma, farklı çalgı türlerini ve seslerini tanıma, şarkı söylemeye çalgılarla eşlik etme, grup içerisinde çalgı çalma ve çalgı çalma bilgi ve becerisini edinme olanağına sahip olacaklardır” (Kılıç, 2012, s.17).

2.3 Piyano Eğitimi

Piyano eğitimi, çalgının gerektirdiği duruş, oturuş gibi teknik ve müzikal davranışları öğrenciye kazandırma sürecidir. Öğrenci bu süreçte notayı okuyabilme, ritim, teknik, müzikal yapıları algılama ve yorumlamada kendini geliştirirken çok sesliliği duyulabilir ve müziği icra ederek çok sesliliği yaşayabilir.

“Piyano; geniş bir literatüre sahip olma, çoksesli kullanılma, eşlik çalgısı olma özellikleri ile hem bir eğitim alanı olarak hem de etkili bir eğitim aracı olarak, çalgı eğitiminde önemli bir yere sahiptir" (Yazıcı, 2013: 132; akt. Pamukçu ve Özer 2015, s.32).

Piyano, İcadından sonra, kendisinden önceki klavyeli çalgıları unutturmuştur. Tarihi yolculuğuna pianoforte ismiyle başlamış olan bu çalgıyı atalarından ayıran en belirgin özelliği, alçak ve yüksek sesler (Piyano, forte) üretebiliyor olmasıdır.

1711 yılında, Cristofori, Piyanoforte isimli klavyeli çalgıyı icat ettiğinde (Işıkdemir, 20017, s.13), klavyeli çalgılarda yüzyıllara yayılacak bir devrim gerçekleştirmişti. Çalgı ve eğitiminin de tarihsel süreçlerde geliştiğini söylemek mümkün. Piyanoforte icat edildiğinde, henüz bu çalgı için yazılmış bir eser yoktu. İlk yıllarında sadece eşlik çalgısı olarak kullanılmaya çalışılan piyano, günümüz metot kavramından çok uzak, daha çok çalgı hakkında teknik bilgiler veren ve nota yerine, tabulatürlerle ve akor adlarıyla donanmış metotlarla öğretilmeye çalışılmıştır.

Günümüzdeki metot anlayışına en yakın çalışma “17. yy. sonu-18. yy. başı dönemin en büyük klavsencilerinden Francois Couperin (1668-1733), “Pieces de Clavecin”

adlı kitabında, günümüz piyano metotlarına uygun bir yaklaşım sergilemektedir ” (Gültek, 2016).

Müzik yolculuğuna yüzyıllar boyu hizmet eden piyanonun tarihsel süreçte devam eden yapısal gelişimine paralel olarak, çalgı için yazılan metot ve eserler de bu yolculukta değişmiş ve gelişmiştir. Ülkeler kendi kültürel yapılarına uygun, metotlar, yöntemler, ekoller yaratmışlardır. Yöntemlerden faydalanma, ülkelere, coğrafyalara göre farklılıklar göstermektedir. Bu bağlamda müzik öğretim yöntem ve tekniklerinden, okul öncesi çocukların piyano eğitiminde yararlanma fikri birçok müzikbilimci tarafından kabul edilmektedir.

2.4 Kullanılan Yöntem ve Metotlar

Müzik öğretim yöntemleri, ülkelerin kendi kültürel yapılarına uygun ve bilimsel verilerin ışığında geliştirilip, dünyayı etkilemeyi başarmıştır. Yöntemler incelendiğinde, benzerlikleri bulunmaktadır. Hepsinin ortak noktası ise, bilim insanlarının 6 yaş ve sonrası olarak vurguladığı somut işlemler basamağına kadar olan dönemde, ciddi bir çalgı eğitimi yerine, aşağıdaki yöntemlerden herhangi biriyle, 4-5 yaş okul öncesi çocukların çalgı eğitimine hazırlık için bir ön çalışma yapılarak piyano eğitimine geçilmesini istemesidir.

Çimen'e göre (1995) Erken piyano eğitiminde doğrudan çalgı eğitimine başlamak yerine, bir ön hazırlık programı uyguladıktan sonra piyanonun tanıtılması yaklaşımı günümüz eğitimcileri tarafından daha çok benimsenmektedir. Dalcroze, Orff, Carabo-Cone gibi yöntemler, anaokulu çocuğunun müzik eğitiminde ve çalgı öncesi hazırlık kurslarında yararlanılan başlıca yöntemlerdir (akt. Ersoy, 2010, s.19).

2.4.1 Dalcrose Yöntemi

Pamir (1992)'in Dalcrose yöntemi ile ilgili görüşleri “Müziğin temel eğitiminde ilk amaç, çocukta müzik sevgisini uyandırmak, hayal dünyasını, müzik imgesini geliştirmek, ritim duygusunu ve kulak duyarlılığını kesinleştirmektir. Bu bakımdan piyano ile ilgili olarak uygulanacak ilk solfej ve ritim oyunlarında, Dalcrose ve metodundan söz etmeyi yerinde buluyoruz” şeklindedir (s.5).

Dalcrose yönteminde, müziğin ana unsurları olduğu düşünülen ritm ve solfej, ritmik jimlastik ya da beden hareketleriyle öğretilir. Beyin ve beden arasındaki iletişimi

hızlandıran bu yöntem, ritmik bir zihinsel gelişimi, beden hareketleriyle sağlamaya çalışır.

“İsviçreli eğitimci ve besteci Dalcrose’nin Cenevre’de ortaya çıkardığı, bütün dünyaya hızla yayılarak uygulamaya konulan bu yöntem, vücut hareketleriyle yapılan solfej çalışması olup, öğrencinin beyin ve vücut kasları arasındaki uyumun ortaya konması amaçlanmaktadır” (Kocabaş, 2007, s.2000).

Pamir, piyano eğitimini 11 basamağa ayırmış ve her basamakta kazandırılması gereken hedef davranışları yazmıştır. Basamaklı çalgı eğitimi sistemi, eserlerin zorluk seviyesine göre sıralanması esasına dayandırılmıştır. Wolters 1977’ de “Piyano Edebiyatının El Kitabı” adlı çalışmasında, seçtiği piyano eserlerini, zorluk düzeyine göre 15 basamakta incelemiştir. Basamaklı sistem, öğrencilerin bireysel farklılıklarını gözletmez. Literatürde var olan eserleri sıralar. Bu nedenle bir kesinlik içermez. Pamir okul öncesi piyano eğitimi ile ilgili, çalgı eğitimine başlamadan önce, Dalcroze yöntemiyle, bir ön hazırlık yapılmasını önermektedir.

“Bu günün müzik eğitimi açısı ile, daha ilk derslerde nota öğrenimi ile başlamak yanlıştır. Çünkü çocuk daha ilkokula başlamamıştır, oyuncakları ile oynamaktadır. Öyleyse piyano ile de biraz oynayacaktır. Bu da ona eğlenceli gelecektir. Simgeler daha sonra nasıl olsa öğretilecektir” (Pamir, 1992, s.6).

2.4.2 Madeleine Carabo-Cone Yöntemi

Carabo-Cone yöntemi de, okul öncesi yaşlardaki çocukların, Piaget’in gelişim üzerine yaptığı çalışmalardan çıkan sonuçlara göre, gerçekleştirebileceği hedefler doğrultusunda planlanmıştır. Drama Yöntemi, her ne kadar ayrı bir yöntem başlığı altında incelense de, bütün yöntemlerin başvurduğu bir yol olduğu, özellikle okul öncesi yaştaki çocukların eğitiminde sıkça kullanıldığı söylenebilir.

Çimen’e göre (1995) Okul öncesi çocuğun somut ve görünür terimleri öğrenip düşünebileceği temel gerçeği üzerine geliştirilmiştir. Jean Piaget’in gözlemlerinden uyarlanan metot, çocukları çalışmakta oldukları konuların bir parçası haline geldikleri oyunlar içinde müzik çalışmalarına hazırlar. Örneğin, bir çocuk “do”, diğer çocuk “mi”, bir diğeri sol notası olur ve üçü birlikte do majör akorunu oluştururlar (akt. Ersoy, 2010, s.22).

2.4.3 Kodaly Yöntemi

Macar besteci Zoltan Kodaly tarafından geliştirilen bir yöntemdir. Kodaly, müzik eğitiminin herkesin şarkı söyleme zevkini alabileceği, müzik konusunda bilgili, günlük yaşantıda evde ya da dışarda müzik etkinliklerinde rol oynayabilecek, iyi bir dinleyici olabilecek şekilde verilmesi gerektiğine ve ulusal bir müzik kültürünün halk ezgilerinin temel alınarak geliştirileceğine inanıyordu (Kocabaş, 2007, s.202).

Bu yöntem, önce çocukların seslerini kullanma becerilerini geliştirmeyi hedefler. Fonomimi denilen el hareketleriyle seslerin yükseklik ve alçaklıkları öğretilir. Basit ritimlerde bir vuruşluk notalar “ta” yarım vuruş notalar “ti” hecesiyle yazılır ve çocukların alkışlarıyla bu ritmik yapılara eşlik etmesi sağlanır. Kodaly’ de çalgı eğitiminden önce, temel müzik eğitimi ile ön hazırlık yapılmasını uygun bulmuştur. Çalgı eğitimine blok flütle başlamayı doğru bulan Kodaly, daha sonra diğer çalgıların eğitimine geçilmesini hedefler.

Derslerde ilk hareket yürüyüştür. Çocuk şarkı söylerken ritme uygun yürümesi sağlanır. Ostinato adımlama ve alkışlama sonraki aşamaları oluşturur. Bir sonraki aşamada öğretmen zaten bilinen şarkının motiflerini sözleriyle söyleyip öğrenciden alkışla ritmini vurmasını ister. Çocuk alkışla şarkının ritmini vururken sözlerini de heceler. Öğretmen daha sonra vurulan ritmi çubuk notasyon adı verilen bir sistemle görselliğe geçirir (I II I II). Yaratıcı etkinlikler ise öğrenme aşamalarına uygun bir şekilde dahil edilir (Yiğit, 2000: 41; akt. Gürgen, 2006)

2.4.4 Carl Orff Yöntemi

“Carl Orff, pedagojik müzik eğitimi konusunda yıllarca araştırma yapmış ve kendi geliştirdiği yöntemle müzik eğitimi vermiştir. Çocuklara analitik düşünce, yaratıcılık, özgüven aşılama hedefler. Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı’nca benimsenen ve uygulanan yöntemdir” (Say, 2013, s.153).

Orff-Schulwerk yöntemi, diğer yöntemlere benzer şekilde, ritim duygusunun, çocuğun doğasında var olduğu prensibinden yola çıkar. Orff yöntemi kendi çalgılarını üretmiş ve adına orff çalgıları demiştir. Kolay melodi üretilen bu çalgılarla anaokulu çocukları ileride tercih edecekleri çalgı eğitimine ön hazırlık yapmış olurlar.

“Carl Orff tarafından geliştirilen Orff-Schulwerk, bir yıllık ritim ve melodi kursu ile anaokulu çocuğunu çalgı eğitimine hazırlamayı amaçlar. El ve ayakla ritimler vurma,

ritmik kanonlar ezberleme, şarkı söyleme, Orff çalgılarını kullanma ve emprovizasyon çalışmalarını kapsar” (Çimen, 1995; Ersoy, 2010, s.21)

Her ulus kendi kültürel yapısından doğan öğretim yöntem ve tekniklerini, bilimsel temellerin ışığında oluşturmuştur. Müzik eğitiminde önemli bir mihenk taşı olan öğretim yöntem ve teknikleriyle ilgili çalışmalar, çağımız Türkiye’inde kaçınılmaz bir zorunluluk olarak görünmektedir.

2.5 1-7 Yaş Grubu Çocuklarda Gelişim Özellikleri ve Müziksel Becerileri

Biyolojik, psikolojik ve kültürel bir varlık olan insanın, yaşam evrelerinde geçirdiği değişikliklerle birlikte, eğitim faaliyetleri de, yaşlara göre sınıflandırılmıştır. Bilim insanları gelişim özelliklerini aylara, yıllara, yaşlara göre kategorilere ayırmış ve anne karnında başlayan öğrenmenin, yaşamın sonuna kadar hangi evrelerden geçmesi gerektiğini belirlemeye çalışmışlardır.

2.5.1. Bir Yaş Grubu

Bebeklerin doğduktan sonra sesleri tanımaya çalıştığı, bir süre sonra sesin geldiği yöne başını çevirerek tepki verebildiği, duyduğu müziklere vücut diliyle eşlik edebildiği ve bir yaşına kadar sese olan duyarlılığının geliştiği görülmektedir. Bebeklerin öğrenmeye, yürümeye ve konuşmaya başladığı bu ilk zamanlarda müziğe olan ilgisi de artmaktadır.

Haines ve Geber’e göre (1992) 0-1 yaş çocuklarının müzik becerilerinin gelişimi; Çocuklar, doğumdan itibaren çevrelerini tanımaya ve duyuları aracılığıyla çevrelerinde olanı algılamaya çalışırlar. Yaşamın ilk aylarında bebekler müziği duyar, gözleriyle tepki verir, sesin kaynağına doğru başını çevirir, sıklıkla müzik ile sakinleşirler. Hareketli bir müzikte bile uykuya dalarlar. İlk aylardan sonra, müzik uyarıcısına, kollarını, bacaklarını sallayarak, ses taklitleri yaparak tepki verirler, fakat bu tepkiler dinlediği müziğe uygun değildir. Pasif dinlemeden sonra, daha aktif dinleme başlar, hoşlandıklarını ve hoşlanmadıklarını belli ederler. Dikkatlerini kısa süreli de olsa müziğe odakladıkları görülür. Bir yetişkinin model olmasıyla sesleri ve hareketleri taklit etmeye çalışırlar. Desteksiz oturma, emekleme ve nihayet yürüme başlamasıyla, çevresindeki nesnelere, araçların seslerini araştırmaya, tanımaya başlarlar. Seslerinde iniş-çıkışlar yaparak, kendi sesleriyle oynar ve seslerini tanımaya çalışır (akt. Sığırtmaç, 2005, s.25)

2.5.2. İki Yaş Grubu

Bu yaş dönemi çocuklarda, bir yaşa göre motor gelişimlerinde bir yaş çocukların motor gelişimlerine oranla belirli bir düzeyde artış görülmektedir. İki yaş grubu çocuklarda dengeler artmış, taklit ederek öğrenmeye başlamışlar ve sözcük dağarcığı genişlemiştir. Bir yaşa göre başarabilecekleri motor davranışların artmış olduğu söylenebilir.

Mc Murray Lamet'e göre (1976) İki yaş çocuğu:

1. Bazı durumları işaret etmek için tek sözcük kullanır.
2. Oyuncaklarını oldukça becerikli biçimde itip, çekebilir.
3. Başkalarıyla birlikte güler, bebeğini okşar, dokunur ona karşı sevecendir.
4. İki yaş çocuğu farkında olmadan diğerlerini taklit eder.
5. İki yaş çocuğu koşarak, atlayarak, müzikle sallanarak hareketlerle taklitler sergiler.
6. Kollarını açarak, yukarı, aşağı ve döndürerek yürüyebilir.
7. Aynı şarkıyı ve öyküyü tekrar, tekrar dinlemekten çok hoşlanır.
8. Üç kelimeden oluşan cümleler kurabilir
9. Çizgiler çizebilir, resimler tanıyabilir
10. Piaget, iki yaşından önce kavramların belirmediği, gerçek anlamda akıl yürütme ve zeka yeteneğinin gelişmediği 0-2 yaş arasındaki döneme "Duyusal-Devinim Dönemi" adını vermiştir. İki yaşın sonundan başlayarak çocukta kavramlar gelişmeye başlar. Piaget 2-7 yaş arasındaki bu döneme "İşlem Öncesi Dönem" adını vermiş, 2-4 yaş arasını "Kavram Öncesi Evre", 4-7 yaş arasını da "Sezgi Evresi" olarak sınıflandırmıştır (akt. Kocabaş, 2007, s.41).

Çocukların gelişim evrelerinde, başarabileceği hedef davranışlar, müziksel becerilerinde de aylara, yıllara veya yaşlara göre belirlenmiştir. Bu durumda piyano eğitmeninin, çocuk gelişimi hakkında detaylı bilgi birikimine sahip olup, eğitim verdiği yaş grubunun gelişim özelliklerine uygun metotları belirlemesi ve bu yaş grubuyla hangi yöntemleri kullanarak öğretim faaliyeti gerçekleştireceğini bilmesi gerekmektedir.

Kocabaş'a (2007) göre İki yaş çocuğunun müziksel özellikleri,

1. Müzik kuvvetli bir vuruşa ve belirli bir müzik cümlesine sahip olmalıdır.
2. Sınıf içinde vokal müzik kadar, farklı ezgi çalgıları kullanılmalıdır.
3. Çalgılar müziksel etkinliklerin çerçevesinde tanıtılmalıdır.
4. Günlük tekrarlarda çok basit ve benzer şarkılar uygundur.
5. Müzik, sıçrama, atlama, koşma, sallanma, döndürme gibi vücut hareketlerini cesaretlendirecek biçimde sınıf için seçilmelidir.
6. İki buçuk yaşında çocuk renkleri tanımaya başlar (s.42).

İki yaş çocuğunun müziksel özellikleri incelendiğinde henüz oyun çağında ve müzikle dansı bir arada kullanarak, çeşitli tınılardaki çalgıları ayırt edip, benzer sözlerden oluşan şarkılara vokalle eşlik edebildiği görülmektedir.

2.5.3. Üç Yaş Grubu

Üç yaş çocuklarının genel gelişim özelliklerinde, grup oyunlarından hoşlanmaya başladıkları, lider olmak istedikleri, oynadığı oyunlarda hayaller kurup, kendine çeşitli roller oluşturduğu, resimlere anlamlar yüklemeye başladığı, dikkat süresinde artış olduğu, sıçramak, koşmak ve yarışmaktan hoşlandıkları söylenebilir (Kocabaş, 2007, s.42).

Üç yaş çocuğunun müziksel özelliklerinde de, oyun ön planda olduğu görülmektedir. Motor becerilerindeki gelişim, bazı çalgılardan ses üretebilmelerine olanak sağlarken, henüz ciddi bir çalgı eğitiminden bahsedilmemektedir.

Sığırtmaç'a (2005) göre Üç yaş çocuklarının müzik becerilerinin gelişimi; Motor gelişim becerileri üç yaşta da artmaya devam eder. Tırmanma, sürünme, itme becerileri oyunlar aracılığıyla gelişmekte, çocuk hareketlerini ani bir şekilde durdurabilmekte ve tekrar harekete geçebilmektedir. Bütün vücutlarını kontrol edebilirler. Parmaklar daha gelişmiştir ve piyanonun tuşlarına basabilirler ya da telli bir enstrümanı acemi bir şekilde çalabilirler. Arkadaşlarıyla şarkı söylerken düzenli bir tempo yakalayabilirler, vurarak ya da marakasla basit bir ritm tutabilirler (s.28)

Eğitim bilimeiler, üç yaş çocuklarının dikkat sürelerini 10-15 dakika olarak belirtmişlerdir. Bu yaş çocuklarla yapılacak müzik eğitimi etkinliklerinde bu süreler dikkate alınmalıdır. Çocukların yaşları ilerledikçe, zihinsel ve bedensel gelişimleri de paralel olarak ilerlemektedir.

2.5.4. Dört Yaş Grubu

Dört yaş çocuklarının genel gelişim özellikleri incelendiğinde sözel ve fiziksel becerileri önemli ölçüde kazandığı gözlemlenmiştir. Sözcük dağarcığının arttığı görülen bu yaş çocukların, zamanı gösteren sözcükleri kullanabildiği ve dört kelimedenden oluşan cümleler kurabildiği söylenebilir. Saymaya başlamıştır ve üç ya da dört ögeyi sayabilir,

nesnelerin benzer ya da farklı olduğunu söyleyebilir. Fiziksel olarak gelişmiştir kaydırdan kayabilir, üç tekerlekli bisiklet kullanabilir ve bisikletine yön verebilir. Kendi hayallerinden oluşturduğu hikâyeler anlatabilir, oyunlarda kendine anne, baba, doktor, öğretmen gibi sosyal roller yaratabilirler (Metin, 2017).

Dört yaş çocukları da, 10-15 dakikalık dikkat sürelerine sahiptir. Bu yaş çocuklar, kendi gelişim psikolojisine uygun sözleri içeren şarkılar anlamlandırıp, bir iki notadan oluşan küçük ezgiler üretilip, basit doğaçlamalarla ve yaşlarına uygun olduğu düşünülen ksilofon, metalofon, ritm çubukları, marakas vb. çalgılarla müzik yoluyla kendini ifade edebilir. Yüksek, alçak, kalın, ince, uzun, kısa gibi ses özelliklerini birbirinden ayırabilir.

Sığırtmaç'a (2005) göre "Dört yaş çocuklarının yaratıcılığının da yardımıyla bir hikâyede, cümlede ve şarkıda hissettiklerini ifade etmek için de müzik aletlerini kullanabilirler. Ksilofon gibi enstrümanlarda kolay melodileri doğaçlar ve benzer şarkılara bir ya da iki notayı kullanarak eşlik edebilir" (s.29).

2.5.5. Beş Yaş Grubu

Kocabaş, beş yaş çocuğunun müziksel özelliklerini, beş ana başlıkta belirtmiştir. "Vurmalı müzik aletlerini kullanabilir" (Ürfioğlu, 1989, s.11; akt. Kocabaş, 2007), hayali olarak müzik aletlerini çalıyormuş gibi yapabilir, müziği tanımlamak ve müzik hakkında konuşmak için sözcük dağarcığı gelişir, Müzik aletleri ve vücudu ile daha ritmik eşlikler yapabilir ve müzik alanında kazandığı bilgi ve becerilerle gurur duyar" (Kocabaş, 2007, s.45).

Yaşlara göre, müzikal gelişim evreleri incelendiğinde, çocukların, fiziksel ve biyolojik gelişmelerine orantılı olarak, müzikal becerilerinin de arttığı söylenebilir. Sığırtmaçta beş yaş çocuğunun müzikal gelişimini anlatan bir kitabında şu şekilde bahsetmiştir.

"Beş yaşındaki çocuklar kendi fiziksel ihtiyaçlarını karşılayabilirler, kendi sosyal grubundan hoşlanırlar, kendilerine özel arkadaş edinirler. Zihinsel ve motor gelişim

düzeyleri kolay dansları adım adım öğrenmeleri, müzikte ritme uyum sağlayabilmeleri ve kendilerine ritim uydurabilmeleri için uygundur. Enstrüman çalabilirler” (2005, s.29).

2.5.6. Altı Yaş Grubu

Altı yaş çocuklarının gelişim özellikleri incelendiğinde, giyinme, soyunma, beslenme, temizlik gibi öz bakım ihtiyaçlarını karşılayabildikleri gözlemlenmiştir. Büyük kasların gelişimi ile denge ve vücut koordinasyonu arttığı gözlemlenen bu yaş çocukları çift ayak sıçrayıp ip atlayabilirler. Küçük kas grupları gelişimi ile kalemi, fırçayı, makası ustalıkla kullanabilirler. El göz koordinasyonu gelişmesi ile birlikte iki elini bağımsız kullanabilirler. Kavram bilgisi artan bu yaş çocukları nesnelere büyük, küçük, uzun, kısa gibi özelliklerine göre sınıflandırma yapabilir, nesnelere yarım ya da bütün olduğunu söyleyebilir, sağını ve solunu gösterebilirler. Dikkat sürelerinin artmış olması ile bir konu üzerinde dikkatlerini uzun süre tutabilirler (Kocabaş, 2007, s.43; Metin, 2017).

Bu yaş çocuklarda motor, denge ve dil gelişimlerinin artmış olduğu görülmektedir. Bahsedilen gelişimlerle birlikte çocukların nesnelere farklı özelliklerine göre sınıflandırabilmesinin, yön kavramının gelişmesinin ve dikkat sürelerinin artmasının müziksel becerilerine yansıdığı düşünülmektedir.

Çimen altı yaş çocuklarının müziksel becerilerinden şu şekilde bahsetmiştir.

1. Şarkı söyleyerek, el çırparak, yürüyerek düzenli bir tempoyu sürdürebilme,
2. Şarkı söyleme-el çırpma, yürüme- şarkı söyleme gibi etkinlikleri aynı anda yapabilme,
3. Kalın-ince, kuvvetli-hafif, uzun-kısa, çabuk yavaş gibi kavramları öğrenebilme,
4. Piyano çalabilmek için gerekli sınırlı düzeyde parmak becerisi ve kas koordinasyonunu sağlayabilme,
5. Yön, alan (aşağı-yukarı) belirleme, işitme ve mesafe(adım, basamak, atlama, aynı nota) ayarlama gibi yetilere sahip olmadır (Çimen, 1995, s.20; akt. Ersoy, 2010).

Çocukların yaş grupları incelendiğinde, yaş aralıklarına göre, zihinsel ve bedensel gelişimlerinde artış olduğu söylenebilir. Bu gelişmelere paralel olarak öğrenebilecekleri hedefler ile başarabilecekleri fiziksel aktivitelerin arttığı, yaş gruplarına göre hedeflerin sınıflandırıldığı söylenebilir.

Darryl E. Matter'e göre (1982) son yıllarda araştırmacılar, çocukların müzik becerilerinde Piaget'in bilişsel gelişim aşamalarının temel alınarak çalışılması gerektiği üzerinde durmaktadırlar, müzik kavramlarını öğretmeden önce, Piaget'in bilişsel gelişim aşamalarının iyi bilinmesi gerektiğini belirtmektedirler. Pflöderer, Piaget'in somut işlemlerin değişmezliği olarak tanımladığı; birleştirme, tersine çevirme, ilişkilendirme, benzerlik ve tekrardan oluşan beş kanunu müzik kavramlarının gelişiminde de aynı olduğuna ve bu beş kanunun, müzikal anlayışın temeli olduğuna inanmaktadır (akt. Sığırtmacı, 2005, s.33)

Bireylerin müzik eğitimi, gelişim özellikleriyle paralel olmalıdır. Müzik dersinin sağlıklı yürüyebilmesi için müzik öğretmeni kimliğini edinen her bireyin, çocukların müziksel ve gelişim özellikleri konusunda yeterli bilgi birikimine sahip olmalıdır.

2.6. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi

“Çalgı eğitimine başlayacak olan küçük çocuklar için en uygun çalgılardan birisi de piyanodur. Piyano öğretiminin genel amacı öğrencinin müzik anlayışı, müzik sevgisi ve zevkini geliştirmektir” (Demirova, 2008, s.23; akt. Ersoy, 2010).

Piyano eğitimine başlama yaşı farklı görüşler olmakla birlikte birçok eğitimci tarafından 4-6 yaş olarak kabul görmektedir. Bir çocuğun piyano eğitimi alabilmesi için, yeterli bedensel ve zihinsel olgunluğa ulaşması gerekmektedir.

Gültek (2017)'e göre, okul öncesi çocuklarla piyano eğitimine başlamak isteyen öğretmen, öğrencinin piyano eğitimine hazır bulunuşluk düzeyini, on iki madde de inceleyebilir.

- Öğrenci adını yazıp okuyabiliyor mu?
- Sağ ve sol ellerini gösterebiliyor mu?
- İnce/kalın sesleri ayırabiliyor mu?
- Yeni şeyler öğrenmeye hevesli mi?
- Çalınan ya da söylenen bir şarkıda doğru tempo tutabiliyor mu? Bu tempoya uyumlu biçimde yürüyebiliyor ya da hareket edebiliyor mu?
- Basit ritim kalıplarını tekrar edebiliyor mu?
- (Yaş özelliklerine uygun olarak) Doğru entonasyonla şarkı söyleyebiliyor mu? Yaptığı entonasyon hataları kabul edilebilir düzeyde mi?
- Parmaklarını birbirinden bağımsız bir şekilde hareket ettirebiliyor mu?
- Derste her bir aktivite için on dakika ve evde çalışma yaparken yaklaşık yirmi dakika dikkatini toplayabiliyor mu?(Bu bilgiyi almak kolay değildir; bu nedenle ebeveynlerden yardım alınabilir).
- Piyano çalgısına genel olarak ilgi duyuyor mu? Çalgıyla baş başa kaldığında kendiliğinden piyanoya geliyor ve tuşlara basarak vakit geçiriyor mu?

- Anaokuluna gidiyor mu? Orada müzik dersi alıyor mu? Alıyorsa, öğretmeni onu piyano dersleri ya da hazırlık aktiviteleri için tavsiye ediyor mu?
- Ebeveynleri onu bu tarz bir eğitim için istekli ve yeterli görüyor mu? (s.149, 150)

Öğretmen yukarıda belirtilen sorular doğrultusunda küçük öğrencisinin piyano eğitimine hazır bulunuşluk düzeyini belirleyip derse başlayabilir. Okul öncesi piyano eğitiminin çocuk gelişimi üzerinde birçok olumlu etkileri olduğu söylenebilir. Gültek (2017) küçük yaşlar da piyano eğitiminin çocuğa sağladığı avantajları;

- Sabır ve azim gelişimi,
- Konsantrasyon ve dikkat becerileri gelişimi,
- Kendi benliğinin farkındalığında artış,
- Kendine güvende artış,
- Sosyal becerilerde gelişim,
- İfade ve farkındalık gelişimi,
- Kendi bedeninin farkındalığında artış,
- Küçük ve büyük motor becerilerde gelişim,
- Dil becerilerinde gelişim,
- Yaratıcılık gelişimi, olarak özetlemiştir (s.138).

Okul öncesi çocuklarla yapılacak ilk ders çok önemlidir. Bu derste öğretmen motivasyonu sağlamak için piyano çalabilir, çocuktan bildiği bir parçanın seslerini tek elle piyanoda bulmasını isteyebilir, arkadaşlarından ve ilgi duyduğu alanlardan bahsedebilir, çocuğa iyi bir ilişki kurabileceğine inandırarak güvenini kazanabilir.

Okul öncesi dönemi çocukları oyun çağındadır ve oyun içinde keşfeder, öğrenir. Çocuğa ulaşmanın en etkili yolu oyundur. Bu yaş grubu çocukları öncelikle piyanoyla oyun oynamalı ve piyano çalmak onlara eğlenceli gelmeli, bunun yanında düzenli çalışma alışkanlığını zamanla kazanması sağlanmalıdır. “okul öncesi dönem çocuklarına keyifli bir öğrenme ortamı sağlanması için müzik dünyası şarkılarla, bulmacalarla, oyunlarla, resimlerle tanıtılmalıdır” (Özçelebi, 2008, s.16).

Öğretmen çalışacağı öğrencisinin dikkat süresini, motor becerisini ve zihinsel gelişimini göz önünde bulundurarak ders programı belirlemeli, yaptıracağı etkinlikleri önceden özenle hazırlamalıdır.

“Bu yaş çocuğunun en etkili öğrenme yöntemi taklittir. Küçük çocuklar bilgileri doğrudan almak yerine, aktiviteleri taklit ve kendileri tecrübe ederek öğrenme eğilimindedirler” (Gültek, 2017, s.140).

Piyano dersinin başlangıç aşamalarında taklit ederek öğrenme yöntemi ile henüz nota bilmeyen bir çocuğun bazı küçük parçaları çalabilmesi, klavyeyi tanıyabilmesi, bazı ritim kalıplarını öğrenebilmesi, tempo ve nüansları hissetmesi sağlanabilir. Öğretmen ilk dersler bu yöntemden faydalanırken nota, sus işareti gibi teorik konuların öğretimine başlamalı, öğrenciyi notadan çalmaya hazırlamalıdır.

Öğretmen çocuğun keşfederek, oyun oynayarak, öğrenmesini sağlamalı ve dikkatini çekecek şekilde konularını sunmalıdır. Unutulmamalıdır ki bu yaş çocukları enerji doludur, sürekli hareket etmek isterler. Onlardan uzun süre oturmalarını ve aynı konu üzerinde dikkatlerini toplamalarını beklememek gerekir. Öğretmen ilgilerinin kısa sürede dağıldığını göz önüne alarak her derste farklı konuları ardı ardına kısa bölümlerden oluşacak şekilde sıralamalıdır. Öğretilen parçalar mümkün olduğunca sık tekrarlanmalıdır. Çünkü bu yaş çocukları defalarca tekrar etmeye ihtiyaç duyarlar. Öğretmen sabırla yaklaşmalı, tekrarlar öğrencinin öğrendiğinden emin olunana kadar devam etmelidir. Öğretmen, piyano eğitimindeki amacın çocuğa müziği, piyanoyu sevdirmek olduğunu unutmamalıdır.

Okul öncesi dönem çocuklarına uygulanacak öğretim programı derste çocuğun yorulmasına olanak tanımamalıdır. Çocuklar piyano başına uzun süre oturamazlar, yeniden konsantre olabilmeleri için ara vermek ve dinlenmelerini sağlamak gerekmektedir. 5-6 yaş çocukları için konsantrasyon uzunluğu ancak 24-26 dakika kadardır. Eğer dikkatin dağıldığı hissedilirse başka etkinliğe geçmek gerekmektedir (Janzurova, Borova, 2000; akt. Özçelebi, 2008, s.15).

Okul öncesi piyano derslerdeki aktivitelerin içeriğini şu şekilde özetleyebiliriz. Ritim ve hareket çalışmalarında; öğretmen öğrencisinden piyanoda çaldığı ya da söylediği şarkıya uygun dans etmesini, adımlamasını isteyebilir. Çaldığı basit ritim kalıplarının tekrarını isteyebilir. Ritim çalışmalarında tekerlemelerden yararlanabilir.

İşitme ve dinleme çalışmalarında; öğretmen öğrencisinden çaldığı müziğin karakterine göre bir öykü anlatmasını isteyebilir. Burada çocuk canlı, hüznü, kızgın gibi karakterde ki müziklere uygun öyküler hayal edecektir. Öğretmen piyanoda kalın ve ince

seslere basarak hangi hayvanların sesi olabileceğini sorabilir. Çocuktan gözlerini kapatarak sessiz bir ortamda duyduğu sesleri bulmasını isteyebilir.

Yaratıcılık ve ifade geliştirme çalışmalarında; öğretmen çocukların kafasında canlandırabilecekleri, kızgın bir aslan, asker yürüyüşü, zıplayan bir kanguru, yağmurun yağması gibi kavramları sorarak piyanoda çalmasını isteyebilir. Bu çalışma zamanla basit armoni kalıpları içerisinde daha düzenli doğaçlamalara dönüşebilir.

Piyano için temel beceri geliştirme çalışmalarında; piyano karşısında dik oturabilmek, kollarını omuzdan itibaren bütün halinde rahat kullanabilmek, ellerin piyano üzerinde yumuşak ve parmak uçlarının aktif olmasını sağlamak, bilek hareketlerinin yumuşak olmasını sağlamak gibi temel becerilerin kavranabilmesi için çocuğun gelişim özelliklerine uygun oyunlar üretilebilir. Piyano çalma sırasında unutulmuş temel becerileri oyunda kullanılan karakterler ve yapılan hareketler hatırlatılarak düzeltilmesi sağlanabilir (Gültek, 2017, s.143-145).

Eğitimin bütün alanlarında olduğu gibi çalgı eğitiminde de, önce hedef belirlenir. Hedefler, bireylerin gelişim özelliklerine uygun olarak belirlendikten sonra, hedeflere ulaşabilmek için eğitim öğretim faaliyetleri planlanır. Öğretim faaliyetleri planlanırken, kullanılacak öğretim yöntem ve tekniklerine karar verilir. Öğretim faaliyetinin başarılı olabilmesi eğitmenin mesleki yeterliğine, kullanılan metoda, uygulanan öğretim yöntem ve tekniklere bağlıdır. Önemli olan, piyano eğitimcisinin bu yöntemleri tanıyıp tanımadığı ve çalgı eğitiminin hangi aşamasında, nasıl faydalanacağı hakkında eğitim almış olmasıdır.

2.7. İlgili Araştırmalar

2.7.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar:

Ersoy'un (2010) " Altı Yaş Çocuklarının Piyano Eğitimine Hazırlanmalarında Kullanılan Yöntemlerin İncelenmesi" konulu yayınlanmış yüksek lisans tezinde, altı yaş çocuklarının piyano eğitimine hazırlık aşamasında kullanılan yöntemlerin belirlenmesi bununla birlikte bu yöntemlerin aralarındaki benzerliklerin ve farklılıkların karşılaştırılması amaçlanmıştır. Yapılan çalışmada Ankara ilinde özel kurumlarda bu yaş çocuklara başlangıç düzeyi piyano eğitimi veren 15 öğretmenin büyük çoğunluğunun piyano öğretim yöntemleri ile ilgili bir eğitim almadıkları ve kullanılan yöntemlerle ilgili yeterli bilgilerinin olmadığı belirlenmiştir. Bunlara bağlı olarak öğretmenlere piyano öğretim yöntemleri ile ilgili hizmet içi çeşitli eğitimler verilmesi ve erken piyano eğitimi ile ilgili daha çok kaynak kitap gerektiği düşünülmüştür.

Kaynak'ın (2011) "5-6 Yaş Çocuklarında Müzik ve Piyano Eğitiminin Önemi Ve Metot Seçiminde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar" başlıklı yayınlanmış makalesinde müzik ve piyano eğitiminin okul öncesi çocukların zihinsel gelişimi üzerinde olumlu etkiler sağladığı belirtilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda, piyano dersi alan çocukların, fen ve matematik derslerindeki başarısının diğer çocuklara göre daha fazla olduğu gözlemlenmiştir. Okul öncesi çocukların piyano eğitiminin ayrı bir uzmanlık gerektirdiği belirtilmiştir. Çocuğun piyano dersindeki başarısının, piyano eğitimcisinin uygulayacağı doğru öğretme yöntemlerine ve doğru piyano metodu seçimine bağlı olduğu vurgulanmıştır. Bununla birlikte bir metotta aranan niteliklere yönelik bulgular tespit edilmiştir.

Eren'in (2013) "Türkiye'de Erken Piyano Eğitiminde Yaygın Olarak Kullanılan Yabancı Başlangıç Düzeyi Piyano Metotlarına Genel Bakış" başlıklı yayınlanmış makalesinde, erken yaşta müzik eğitiminin önemli olduğu, piyano eğitiminde doğru başlangıç yapılabilmesi ve sağlıklı yürüyebilmesi için yetkin ve nitelikli eğitimcinin yanısıra kullanılan metotların önemini vurgulanmıştır. Çalışmada seçilmiş bazı başlangıç

metotları teknik ve teorik bilgiler, müzikal özellikler, izlenen öğretim yöntemi, eğitimciye sunduğu rehberlik ve dış ölçütler olan görsel öğeler, resim ve şekiller gibi bir çok açıdan incelenmiştir.

Uçan'ın (2006) "Müzik Öğretmenliği Yeterlikleri" başlıklı yayınlanmış Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu bildirisinde müzik öğretmenliği yeterliklerinin gözden geçirilerek geliştirilmesi veya gerekiyorsa yeniden belirlenmesi çalışmalarına yardımcı olmak amaçlanmıştır.Yapılan çalışmalar içinde eğitime ve okul kademelerine uygun farklı programlarla farklı tip müzik öğretmeni yetiştirme konusu vurgulanmıştır. Bununla birlikte Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim-Anasanat Dalları yetkilileri, Millî Eğitim Bakanlığı yetkilileri ile görüşerek temeleğitim ("okulöncesi"), ilköğretim, ortaöğretim, Anadolu güzel sanatlar liseleri ve özengen eğitim için farklı müzik öğretmenliği lisans programları açma konusunda görüş birliği sağlanmak istenmiştir.

Kalyoncu'un (2005) "Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Müzik Öğretmenliği Lisans Programının Revizyon Gereçekleriyle Tutarlılığı" başlıklı yayınlanmış makalesinde Milli Eğitimi Geliştirme Projesi çerçevesinde 1998 yılında değiştirilmiş olan müzik öğretmenliği lisans programları incelenmiştir. Programın öğretmen yetiştirme amacından uzak oluşu, öğretim bilgisi derslerinin ihmali ve pedagojik kuram ve uygulama dengesinin kurulamaması gerekçeleri ile yapılan yeniliklerin tutarlılığı bu çalışmada ele alınmıştır. Değiştirilmiş olan program derslerinin değişik oranlarda müzik öğretmeni yeterliliklerine hitap ettiği görülmüştür. Olumlu gelişmeler olmasına karşın müzik teorisi alanının ihmali, müziksel performans derslerinin baskın ağırlığı, didaktik ve metodik derslerin müzik alanıyla ilişkilendirilmemesi gibi problemler yapılan tespitler arasında bulunmaktadır.

Bununla birlikte öğretim bilgisi ihmali gerekçesi ile yapılan yeniliklerde, ilgili derslerin tür ve sayılarının artışı yeterli bulunmamıştır. Bu dersleri yürütecek uzmanların müzik eğitimi programlarında yetiştirilmeleri için gereken düzenlemelerin yapılması gerektiği belirtilmiş ve ülkemizde son derece kısıtlı olan müzik pedagojisi uzmanlığı vurgulanmıştır.

2.7.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Bartman'ın (1991). "an analysis and comparison of four-year-old and third-grade children's vocal, finger schema, and piano abilities" adlı çalışmalarında; dört test ve üç testi (Vokal, Parmak Şeması ve Piyano) incelemek için tasarlanmıştır. Araştırmaya dahil olan her çocuğun farklı performanslar gösterdiği görülmüştür. Piyano eğitiminde bireysel değerlendirmeler yapılarak kişiye yönelik eğitim programının belirlenmediği durumlarda verilen eğitimden yüksek performans sağlanması beklenemez. Özellikle erken çocukluk dönemi veya daha küçük yaştaki çocukların gelişim hızlarının ve özelliklerinin farklılık göstermesi nedeniyle genel bir eğitim programının seçilmesi eğitimin verimliliği açısından problem oluşturabilir. Bireysel gelişim, yetenek ve ilgi düzeyinin dikkate alınarak bir eğitim programının hazırlanması eğitimin verimliliği açısından daha uygun olabileceğine vurgu yapılmıştır.

Thomas-Lee'in (2003) çalışmasında dört ila beş yaşındaki piyano öğrencisinin öğretilmesi için tasarlanan dokuz erken çocukluk dönemi piyano yöntemlerini incelemek ve araştırmacıların ve uygulayıcıların yaşlarına uygun bir kapsam için gerekli gördükleri öğelerin dahil edilip edilmediğini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmada elde edilen sonuçlara göre;

- Piyano eğitimi için küçük olan çocuklara hangi eğitim yöntemlerinin kullanılması gerektiğine yönelik net bir fikir birliğinin oluşmamış olması,
- Piyano eğitimi alan erken çocukluk dönemindeki çocukların enstrüman çalma (piyano), şarkı söyleme, hareket etme, yaratma ve işitsel beceri geliştirme gibi konularda eşit becerilere sahip olmamalarının piyano eğitiminin her bireyde farklı sonuçların elde edilmesine neden olduğu,
- Eğitim verilecek gruba uygun repertuar seçiminin yapılamaması,
- Yeterli ebeveyn katılımının sağlanamaması nedeniyle eğitimden sağlanacak başarının düşmesi,
- Dört ve beş yaşındaki başlangıç öğrencisi için uygun eğitim programının belirlenememesi,

- Eğitim alacak bireylerin isteksizliği veya ilgisizliği gibi unsurların piano eğitimi sürecinde karşılaşılabilecek sorunlar arasında yer alabileceği belirtilmiştir.

Hiner, H. ve Koukhtiev'in (2009) çalışmalarında çocuklarda piyano eğitimi esnasında çocukların ön öğrenmelerine ve eğitmenlerin hakim oldukları piyano metoduna bağlı değişkenler incelenmiştir. Ayrıca eğitmenlerin pedagojik kuram bilgileri metodların incelenmesine geçilmeden sorgulanmış ve çalışmaya katkıda bulunacak eğitmenlerin kullandıkları metodlar müzik teorisi alanının ihmali, müziksel performans derslerinin baskın ağırlığı, didaktik ve metodik derslerin müzik alanıyla ilişkilendirilmemesi gibi konularda yeterlilik alanına bakmışlardır. Yaş itibarıyla çocuklarda piyano eğitiminde en çok önem verilen konunun ritim algısını açmak olarak incelendiği çalışmada incelenen teknik ve kazanım açısından güçlü olduğu düşünülen metodlarda motivasyon ve öğrenme isteğinde kayıp yaşanmaktayken görsel öğelerle güçlendirilmiş ve çocukların öğrenim zorluğu daha az olan ve kazanım olarak daha gerçekçi olan piyano metodlarında istenen kazanımın daha hızlı alınacağı saptanmıştır.

Law ve Zentner (2012) "Assessing musical abilities objectively: Construction and validation of the Profile of Music Perception Skills" isimli çalışmasında piyano eğitmeninin takip ettikleri piyano metodlarının araştırmaya katılan öğrencilerde piyano tutuş, tuş kombinasyonu ve nota bilgisini içeren görsel öğelerle güçlendirilmesi gerektiğini araştırmıştır. Çalışma kapsamında değerlendirilen 11 ayrı piyano metodu ile çocuklardaki kazanımların değerlendirilmesi sonucunda tek bir piyano metodunu takip eden çocuklarda müzikal yetenek ve piyano eğitime dair kazanımları karma şekilde birkaç metod birleşik şekilde eğitim gören çocuklardaki kazanımlar incelenmiş özellikle sol-fa nota uyarlamasında bir farklılık bulunmazken tek metodla piyano takibi yapan çocuklarda ritim yakalamanın daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Çalışmanın rastgele gerçekleştirilmesi ve çocukların bireysel değerlendirilmemesi çalışmanın genellik açısından olumlu yönü olsada araştırma kapsamında gözlemlenen öğrenci sayısının çalışma için yetersiz kalması ise olumsuz yönüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılarak yapılmıştır. Nitel araştırma yöntemi farklı bilim dallarında, çeşitli analiz tekniklerinden yararlanması nedeni ile bilim insanları tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır.

“Nitel araştırmanın çeşitli disiplinlere dayanan güçlü kuramsal temelleri vardır. Sosyoloji, Antropoloji, Psikoloji, Felsefe, Dilbilimi gibi disiplinler nitel araştırmaya hem bakış açısı kazandırmışlar hem de yöntem olarak katkıda bulunmuşlardır” (Bodgan ve Biklen, 1992; Goetz ve LeCompte, 1984; Patton, 1987; akt. Yıldırım, Şimşek, 2016)

Nitel araştırma bir çok kavramı değişik disiplinlerle açıklamaya çalıştığı için, yazarlar nitel araştırmayı tanımlamak yerine onu bir ana başlık olarak alıp, altına yer alan “kültür analizi,” “durumsal araştırma,” “betimsel araştırma”, “içerik analizi” vb. bir çok alt başlık ile tanımlamaya çalışmışlardır.

Her ne kadar tüm bu yönelimleri, yöntemleri, süreçleri ve özellikleri kapsayan bir tanım yapmak güç ise de, “nitel araştırma” gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya koymasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir (Yıldırım, Şimşek, 2016).

Nitel araştırma yöntemini bir ana başlık olarak düşünüldüğünde, bir çok disiplin alanını çok zengin analiz yöntemleri ile açıklamaya çalıştığını söylenebilir. “Nitel durum çalışmasının en temel özelliği, bir ya da birkaç durum derinliğine araştırılmasıdır. Yani bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler, vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanır” (Yıldırım, Şimşek, 2016).

Örnek olay çalışması olarak da bilinen durum çalışmasının en önemli avantajı araştırmacıya çalışacağı durum üzerinde ayrıntılı veriler elde etme fırsatı vermesidir.

Durum çalışması yaparken izlenebilecek belli başlı aşamalar sekiz başlık altında sıralanabilir.

- Araştırma sorularının geliştirilmesi.
- Araştırmanın alt problemlerinin geliştirilmesi.
- Analiz biriminin saptanması.
- Çalışılacak durumun belirlenmesi.
- Araştırmaya katılacak bireylerin seçimi.
- Verilerin toplanması ve toplanan verilerin alt problemlerle ilişkilendirilmesi.
- Verilerin analiz edilmesi ve yorumlanması.
- Durum çalışmasının raporlaştırılmasıdır (Yıldırım, Şimşek, 2016).

Araştırmada durum çalışması kullanılmıştır ve 5-6 yaş çocukların piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar araştırmada incelenecek durumu oluşturmaktadır. Okul öncesi piyano eğitimi'nde kullanılan yöntemler, metotlar ve karşılaşılan sorunlarla ilgili eğitimci görüşleri alınmış, sorunların süreci nasıl etkilediği ve süreçten nasıl etkilendiği ile çözüm önerilerine ulaşılmaya çalışılmıştır. Piyano öğretmenlerinin pedagojik eğitimlerinin olmamasından kaynaklı okul öncesi piyano eğitiminde karşılaştıkları sorunlara bilimsel çözümler bulamadıkları ve eğitim sürecini istemeden olumsuz etkiledikleri, bu nedenle okul öncesi çocuklarla çalışmayı tercih etmedikleri görülmektedir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Denizli ilinde, okul öncesi çocuklara piyano eğitimi veren öğretmenler oluşturmaktadır. 12 piyano öğretmeni amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Piyano öğretmenlerinin hiçbirinin çalgı öğretimi ile ilgili herhangi bir eğitim almadıkları belirlenmiştir.

Aşağıda yer alan tabloda görüşmeyi kabul eden öğretmenlerin demografik bilgileri (cinsiyet), eğitim bilgileri (mezuniyet durumu) ve çalışma yılına ilişkin bilgileri bulunmaktadır.

Tablo 3. 1. *Piyano Öğretmenlerinin Demografik Bilgileri*

Mezuniyet Durumu	Kadın/Erkek	Piyano Öğretmeni sayısı	Kıdem Durumları Kadın / Erkek
Yüksek Lisans	3/2	5	(15-17-17 / 20-33)
Eğitim Fakültesi (Müzik Öğretmeni)	4/2	6	(2-14-25-30 / 2-27)
Doktora	0/1	1	20

3.3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmada literatür taraması yapılmış, literatür taraması aşamasında 5-6 yaş çocukların piyano eğitiminde kullanılan kaynaklar ve bu konuya ilişkin yapılan araştırmalar incelenmiştir. Yapılan literatür araştırması ve çalışmalar sonucunda, piyano alanında uzman kişilerin görüşleri de alınarak açık uçlu yarı yapılandırılmış görüşme formunun soruları taslak olarak oluşturulmuştur. Soruların temel amacı, 5-6 yaş piyano eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunları ayrıntılı bir biçimde betimleyebilmek ve sorunlara öğretmen görüşleri ile birlikte çözüm aramaktır. Soruların anlaşılabilirliğini ölçmek için ön çalışma olarak pilot görüşmeler yapılmış ve sorulara son hali verilmiştir. Piyano öğretmenlerinden randevu alınarak çalıştığı okullarda her biri ile ayrı ayrı yaklaşık bir saat süren röportaj, ses kaydı ile saklanmıştır.

3.4. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu tekniğin avantajlı yönleri arasında araştırmacılara büyük oranda esneklik sağlaması, araştırmacının gerektiğinde daha derinlemesine yanıtlar için ek sorular sorabilmesi, sözel olmayan davranışları gözleyebilmesi, veri kaynağını teyit edebilmesi yer almaktadır (Yıldırım, Şimşek, 2016).

Piyano öğretmenleri ile yapılan görüşmelerin ses kayıtları incelenip, görüşmelerden toplanan veriler ham veri halinde yazılmıştır. Veriler düz okunmuş, nitel veriler elde edilmiş ve verilerin içerik analizi yapılmıştır. Toplanan verileri açıklayabilecek

kavramlara ve ilişkilere ulaşılmıştır. Tümevarımcı yöntem ile veriler kodlanmış, benzer kodlar saptanarak tematik kodlama yapıp düzenlenmiştir. Kodlardan çıkan temalar sınıflandırılmış ve temalara ait alt problemler belirlenmiştir. Bu doğrultuda piyano eğitimcilerinin okul öncesi piyano eğitiminde karşılaştığı problemler saptanarak tablolar oluşturulmuştur. Eğitimci görüşleri ile birlikte sorunlara çözüm önerileri belirlenmiştir.

3.5. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Lincoln ve Guba (1985) nitel araştırmanın niteliğini artırabilecek bazı stratejileri önerirken, araştırmanın doğasına uygun alternatif kavramları kullanmışlardır. Nicel araştırmada kabul görmüş kavramların yerine inandırıcılık (iç geçerlik), aktarılabirlik (dış geçerlik-genelleme), tutarlık (iç güvenirlik), teyit edilebilirlik (dış güvenirlik) kavramları tercih etmişlerdir (akt.Yıldırım, Şimşek, 2016).

Araştırmada kullanılan görüşme tekniğinin araştırmacıya kazandırdığı esneklik geçerlik konusunda önemli bir durumdur. Görüşme sırasında gerekli görüldüğü yerlerde daha ayrıntılı bilgi alabilmek için ek sorular sorulmuştur. Araştırma alanına yakın olma nedeni ile uzun süreli, yüzyüze görüşmeler yapılmış, daha ayrıntılı ve derinlemesine bilgiler elde edilmiş, katılımcıya önceden hazırlanmış sorular doğrudan sorularak veriler teyit edilmiştir. Araştırma sonuçlarının aktarılabirliği için toplanan veriler ayrıntılı bir şekilde rapor edilmiş ve bu veriler ışığında sonuçlara nasıl ulaşıldığı açıklanmıştır.

Araştırmada inandırıcılığı (geçerliği) artırmak için araştırma konusunda ve nitel araştırma yöntemleri konusunda uzmanlaşmış kişilerden, araştırmayı çeşitli boyutları ile incelenmesi istenmiştir.

Araştırmada tutarlık incelemesi şu şekilde yapılmıştır. Görüşmelerde benzer yaklaşımla sorular sorulmuş ve kayıt altına alınmıştır. Elde edilen veriler anlamlı kavramlarla kodlanmış ve verilerin sonuçlarla ilişkisine bakılmıştır.

Ulaşılan sonuçlarla toplanan ham halindeki veriler bir uzman tarafınan karşılaştırılarak teyit edilmiştir.

3.6. Araştırmacının Rolü

“Nitel arştırmacı bizzat alanda zaman harcayan, araştırma kapsamındaki kişilerle doğrudan görüşen ve gerektiğinde bu kişilerin deneyimlerini yaşayan, alanda kazandığı bakış açısını ve deneyimleri, toplanan verilerin analizinde kullanan kişidir” (Yıldırım, Şimşek, 2016).

Araştırma alanına yakın olma sebebi ile bireylerle yüz yüze görüşölmüş, ilgili dökümanlar incelenerek araştırılan konu anlaşölmüş ve yorumlanmıştır. Araştırılan problemle ilgili varılan sonuçlara nasıl ulaşıldığı ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Araştırma verilerinin analizi doğrultusunda dört alt probleme verilen cevaplar. Bu alt problemler ;

- Başlangıç Piyano Metotları Hakkında görüşler,
- Piyano Eğitimi Süreci,
- Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar,
- 5-6 Yaş Piyano öğretimindeki sorunların çözümüne yönelik görüşler biçimindedir.

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum

Bu alt problem kapsamında “Metot Seçimi”, “Metotlarda Aranan Teknik Ve Teorik Kazanımlar”, “Metotların Kullandıkları Yöntemler” ve “Öğretmenlerin Tercih Ettiği Yöntemler” alt temalarına ulaşılmıştır.

Tablo 4. 1. *Başlangıç Piyano Metotları Hakkında Görüşler ve Alt Temaları*

Tema	Alt Tema	Kodlar	F	
Başlangıç Piyano Metotları Hakkında Görüşler	Metot Seçimi	-Öğrenci özellikleri (gelişim düzeyi)	12	
		-Biçimsel özellikler	10	
		-Piyano metodunun öğretim yöntemi	6	
		-Ezgisel özellikler	5	
	Metotlarda Aranan Teknik ve Teorik Kazanımlar		Teknik	15
			Teorik	14
	Metotların Kullandıkları Yöntemler		Orta Do	11
			Do -Sol	3
	Öğretmenlerin Tercih Ettiği Yöntemler		Orta Do	9
			Do-sol	3

4.1.1. Metot Seçimi

Metot Seçimi alt temasında 5-6 yaş çocuklarına piyano dersi veren eğitimciler kaynak seçerken o kaynağın biçimsel, ezgisel, öğrenci özelliklerine ve piyano metodunun öğretim yöntemine dikkat ettiklerini ifade etmişlerdir. Görüşme yapılan kişilerin metot seçim ile ilgili farklı görüşleri olduğu bulunmuştur.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde, Ö.E.1'in "*Teknik ve teorik kazanımlarının yaş grubuna uygunluğunu değerlendiririm.*" şeklindeki görüşü ve Ö.5.'in "*Bu yaş çocuklara sade, teknik ve teorik kazanımları anlaşılır ifade eden metotlar olmalı, çocuğun gelişim özelliklerine uygun metotlar olmasına özen gösteriyorum.*" açıklaması eğitimcilerin metot seçiminde öğrencilerinin gelişim düzeylerini dikkate aldıklarını göstermektedir. Bunun yanında Ö.9'un "*Açıklamalı metotları tercih ediyorum. Çocuğa anlatılan kavramlarla ilgili sayfa üzerinde küçük açıklama ve resimlerin olmasına dikkat ederim.*" ifadesi de piyano eğitimcilerinin metottaki teknik ve teorik hedeflerin, 5-6 yaş çocukların gelişim düzeylerine uygun, sade ve ilgilerini çekecek etkinliklerden oluşmasına önem verdiklerini göstermektedir.

Piyano eğitimcilerinin metot seçerken biçimsel özellikler açısından dikkat ettikleri konular üzerine Ö.E.2'nin "*Birincisi görsel açıdan bakıyorum. Bir metot üzerinde küçük bir çocuğun dikkatini çekebilecek resimlere sahip olup olmadığına bakıyorum. Nota yazım puntolarının büyüklüğünün onun daha rahat algılayabilecek büyüklükte olmasına özen gösteriyorum. Bahsettiğin metotlar da yatay olup nota yazım puntoları büyüktür.*" görüşü ve Ö.6'nın "*Görsel açıdan dikkat çekici canlı renkler olmasına özen gösteriyorum.*" görüşünden piyano eğitimcilerinin metot seçerken, metotlardaki nota yazım büyüklüğüne ve görselliğin 5-6 yaş çocuklarına uygun olmasına önem verdikleri anlaşılmaktadır.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde, eğitimciler kaynak seçerken, uygulamak istedikleri yönteme göre kitabın uyguladığı öğretim yöntemlerine dikkat ettikleri görülmektedir. Bu konuda Ö.2'nin "*Kitabın yöntemi çok önemli, orta Do, Do-Sol yöntemi gibi. Kaynak seçerken yöntemine bakıyorum.*" şeklindeki görüşü ve Ö.E.2 "*Her iki*

elde birinci parmaklarla başlatıp orta do üzerinden Sol ve Fa anahtarlarını beraber veren metodu tercih ediyorum” görüşü bu durumu açıklamaktadır.

Eğitmenler metotta çocukların bildiği ve severek çalabileceği parçaların olmasının, öğrenme sürecini olumlu etkilediğini belirtmişlerdir Bu konuda Ö.5 görüşlerini “ *Özellikle ezgisel olarak severek çalabileceği ve bildiği parçalardan oluşan metotlar almaya çalışıyorum. Çünkü bildiği ve melodik bir ezgiyi çalması onun daha çok hoşuna gidecek ve piyanoyu sevmesini, daha çok çalışmasını sağlayacaktır*” şeklinde açıklarken Ö.6 “*Öğrenci bildiği ezgiyi her zaman daha kolay yapıyor*” demektedir.

4.1.2. Metotlarda Aranılan Teknik ve Teorik Kazanımlar

Metotlarda aranılan teknik ve teorik kazanımlar alt temasında öğretmenlerin 5- 6 yaş çocuklarına yönelik metotlarda bulunması gereken duruş-oturuş, elin konumu, artikülasyonlar gibi teknik kazanımlara ait görüşleri ile, Sol anahtarı, fa anahtarı, dizek, ölçü, nota, sus kavramlarının verilmesi, müzik cümlelerinin anlatımı, nota değerlerinin açıklanması, gibi teorik kazanımlara ait görüşleri birlikte görülmektedir.

Piyano eğitmenleri ile yapılan görüşmelerde, Ö.E.2 görüşlerini “*Nota değerleri, ölçü birimleri, cümlenin nasıl ifade edildiği, artikülasyon terimlerinden legato, staccato ve portato'nun nasıl uygulandığının öğretilmesi gerekir. Başlangıç için bunlar yeterlidir.*” şeklinde teknik ve teorik kazanımları birlikte açıklarken, Ö.E.1'in “*5-6 yaş arasındaki kazanımlar değişkenlik gösterir. 5 yaş çocuğunda legato, staccato ve nonlegato kavramları erkenken, 6 yaş çocuğunda hedeflenebilir.*” görüşünden metotlarda yaşa göre hedeflenen teknik kazanımların değişebileceği anlaşılmaktadır.

4.1.3. Metotların Kullandıkları Yöntemler

Metotların Kullandıkları Yöntemler alt temasında piyano eğitmenleri tarafından kullanılan metotlar incelenmiştir. İnceleme sonucunda metotların uyguladığı öğretim yöntemleri Orta Do ve Do Sol olarak görülmektedir.

Tablo 4. 2. *Orta Do yöntemini kullanan metotlar*

Kullanılan Kaynağın Yazarı	Kullanılan Kaynağın Adı
John Thompson	Easiest Piano Course
Denes Agay	Piyano Çalmayı Öğreniyorum
Jhon Thompson	Supplementary Piano Course
Jhon W.Shaum	Piano Course Pre a-The green Book
Jhames Bastien	In For The young Beginner a-b
Edna Mae Burnam	Minss Step to Music
Yalçın İman	On Yaş Altı Çocuklar İçin Piyano Metodu
Ümit Sürekli	Arkadaşım Piyano
İpek Çığ Çevikkaya	Minik Müzik Gezginleri
Sevinç Ereren	Kolay Piyano Metodu
Nail Yavuzoğlu	Temel Piyano Eğitimi

Tablo 4. 3. *Do –Sol yöntemini kullanan metotlar*

Kullanılan Kaynağın Yazarı	Kullanılan Kaynağın Adı
Burhan Hüseyin	Piyano Çalmaya Başlıyorum
Birol Işıkdemir	Kardeşim Piyano
Salih Aydoğan	Piyano En İyi Dostum O

4.1.4. Öğretmenlerin Tercih Ettiği Yöntemler

Öğretmenlerin tercih ettiği yöntemler alt temasında Piyano Öğretmenlerinin tercih ettiği Orta Do ve Do Sol olmak üzere iki yöntem bulunmaktadır.

Piyano eğitmenleri ile yapılan görüşmelerde çoğunlukla orta Do yöntemi tercih ettikleri görülmektedir. Tercih etme nedenleri arasında en çok kendilerinin de bu yöntemle piyano eğitimine başlamış olmaları ve bu yöntemle çocukların daha başarılı olacağını düşünmeleri yer almaktadır.

Bu konuda Ö.5 *“Orta Do yöntemini öğrendiğim için bu yöntemi tercih ediyorum. Çocuklara daha kolay geleceğini düşünüyorum.”* diye açıklarken Ö.E.2 *“Orta Do yöntemini tercih ediyorum çünkü bende öyle öğrendim. Farklı metotlar denedim, oradaki yöntemlerden iyi sonuçlar aldığım öğrenciler de oldu, iyi sonuç alamadığım öğrenciler de oldu o sebepten kendi bildiğim yöntemi uyguluyorum .”* demektedir.

Piyano eğitmenlerinin Orta Do yönteminin özelliklerini tanımaları ve 5-6 yaş grubu çocuklara uygun olduğunu düşünmeleri de bu yöntemi seçme nedenleri arasında bulunmaktadır. Ö3’ün *“Orta Do yöntemini tercih ediyorum, çünkü en kuvvetli parmak başparmak, onunla çalışmaya başlayıp diğer parmakların çalıştırılmasını uygun görüyorum.”* görüşü ile, Ö.E.1 *“5 yaş çocuklarda somut işlemler basamağı henüz tamamlanmamış olabiliyor. Bu nedenle Orta Do yöntemini tercih ediyorum.”* ifadesi bu durumu yansıtmaktadır.

Do sol yöntemi ile ilgili piyano eğitmenlerinden Ö.2’nin *“Do Sol tercih ediyorum. Orta Do yönteminde aynı parmakla, aynı notadan başlamak ve elin bitişik konumlanması sorun yaratıyor.”* görüşü ile Ö.6’nın *“Metot sayım daha çok olsa Do Sol tercih ederim ama Orta Do kullanıyorum çünkü elimdeki kaynakların kullandığı yöntem. Do Sol yeni kullandığım ama metot zenginliğine ihtiyaç duyduğum bir yöntem. Elin Birbirinden ayrı olması ile melodi zenginliği doğuyor. Daha hızlı eşlik ve yürüme oluyor çok verim alıyorum.”* görüşü, Piyano eğitmenlerinin, Orta Do yönteminin getirdiği sıkıntılardan dolayı Do Sol yöntemini tercih ettiklerini göstermektedir.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum

Bu alt Problemdede “Piyano eğitimcilerinin, 5-6 yaş grubu çocuklarla piyano eğitim süreci nasıldır?” sorusuna yanıt aranmaktadır.

Piyano Eğitimi Süreci bu alt problem altında “Dersin Süresi”, “Teknik ve Teorik Kazanımların Öğretimi İle İlgili Yöntemler”, “Metot Takibi” ve “Temel Müzik Eğitimi Yöntemleri” şeklinde dört alt temaya ulaşılmıştır.

Tablo 4. 4. *Piyano Eğitimi Süreci ve Alt Temaları*

Tema	Alt Tema	Kodlar	F
Piyano Eğitimi Süreci	Ders Süresinin Belirlenmesi	-Dikkat süresi	10
		-Ailenin beklentisi	2
	Teknik ve Teorik Kazanımların Öğretimi İle İlgili Yöntemler	-Benzetme	13
		-Örnekleme	11
		-Oyunlar	8
		-El çırpma	12
		-Büyük Dizeler	4
		-Semboller	4
		-Adımlama	4
		-Orf çalgıları	3
		-Tekerlemeler	2
		-Renkler	1
	-Şarkılar	1	
	Metot Takibi	-Tek Metot	5
		-Çoklu Metot	7
	Temel Müzik Eğitimi Yöntemleri	-Orff Yöntemi	1
		-Dalcrose Yöntemi	1

4.2.1. Ders Süresinin Belirlenmesi

Ders süresinin belirlenmesi alt temasında piyano eğitmenleri ile yapılan görüşmelerde dersin süresini, çocukların dikkat sürelerini göz önüne alarak belirlediklerini ifade etmişlerdir.

Piyano Eğitmenlerinin çoğu dersin süresini, çocukların dikkat sürelerine göre belirledikleri görülmektedir. Bu konuda Ö.1 “ 20 -25dakika olabilir ama bazı çocuklar için daha kısa süre olabilir. 30 -45 dakika ders yaptığım çocuklar da var ama ders içine oyunlar katıyorum. Küçük davullar getirerek ritim çalışıyorum, çaldığımız parçanın ritmini vücut hareketleriyle, vurarak öğretmeye çalışıyorum, cazip hale getirerek dersi akıcı hale getirmeye çalışıyorum.” şeklinde açıklarken Ö.E.1 “ *Çocukların dikkat süreleri göz önüne alınarak 30 dakika sürmelidir.*” demektedir.

Piyano eğitmenlerinden Ö.6'nın “*15 dakika olmalı ama bunu aile kabul etmiyor. Aile olaya maddiyat ve onun karşılığı zaman olarak baktığı için 45 dakika ders bekliyor. Ailenin ders yapılmıyor düşüncesi ile ciddiyeti azalırsa çocuk bunu fark ediyor. Ama anlatılmak istenen konuları oyunlarla, hikâyeleştirerek, drama ve resimlerle anlatma ile bu süre 40 dakika olabilir. Dikkat süreleri müsaade ettiği sürece küçük aralıklarla ders olmalı çünkü dikkatleri kısa sürede dağılıyor.*” görüşünden, dersin süresini belirlemede ailenin beklentilerinin de etkili olduğu anlaşılmaktadır.

4.2.2. Teknik ve Teorik Kazanımların Öğretimi İle İlgili Yöntemler

Teknik ve Teorik Kazanımların Öğretimi İle İlgili Yöntemler alt temasında piyano eğitmenlerinin 5-6 yaş çocuklara teknik ve teorik kazanımları farklı yollarla öğretmeye çalıştıkları görülmektedir. Bunun için eğitmenler örneklemeden, büyük dizeklerden, benzetmelerden, oyunlardan, sembollerden, renklerden, hikâyelerden, tekerlemelerden, adımlamalardan, orf çalgılarından ve el çırpmadan yararlanmışlardır.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde, eğitimcilerinin 5-6 yaş çocuklara teorik kazanımları öğretmek için en çok benzetmelerden yararlandıkları görülmektedir. Bu konuda Ö.7 görüşlerini “*Dizek ve sol anahtarını anlattıktan sonra en büyük nota değerinden başlayarak Do notasını gösteriyorum. Do notasını bıyıklı amca ya da kemer takmış bir amcaya benzetiyorum ya da öğrenciye soruyorum. Ek çizgi kavramı o yaş çocuğu için akılda kalıcı bir kavram değil. Mi notasını neye benzediğini öğrenciye soruyorum, birinci katta oturan bir amcaya benzetiyor. Benzetmeleri kendisi yapınca daha akılda kalıcı oluyor.*” şeklinde açıklarken Ö.1 “*Ritim kalıplarını bildiği meyve adlarına benzeterek öğretiyorum. Muz 4lük(bir vuruşluk)nota, el-ma iki sekizlik nota gibi. Bazen çocuklardan vurduğum tartıma göre bir şeye benzetmesini istiyorum. Bir öğrencim Ankara tartımına kır-mızı_dedi*”. demektedir.

Görüldüğü gibi eğitimciler nota adlarını öğretirken çocukların dikkatini çekecek, akılda kalıcı benzetmelerden yararlandıkları ve ritmik kalıpları hecelemeyle çalıştırdıkları anlaşılmaktadır.

Örnekleme ile ilgili Ö.4’ün “*Önce piyano karşısına nasıl oturması gerektiğini, ellerin ve ayakların nasıl durması gerektiğini örnekliyorum. Nedenini anlatıyorum. Ellerimizin en doğal ve rahat hali nasıl ise piyanoda da öyle konumlanması gerektiğini anlatıyorum.*” görüşü ve Ö.5’in “*Müzik cümlesini anlatırken yine kendi konuşmalarımızdan örnekleyerek bir cümlede konuşmaya önce sakın sonra önemli yerinde sesin yükseldiğini sonra tekrar sakın konuştuğumuzu örnekleyerek müzikte de aynısının olduğunu anlatıyorum. Staccato anlatırken bir arkadaşına şaka ile nasıl dokunduğunu ya da yere topun düşmesi ve zıplamasını örnek vererek, el hareketinin nasıl olması gerektiğini gösteriyorum.*” görüşünden eğitimcilerin teknik kazanımları öğretirken örneklerden yararlandığı anlaşılmaktadır.

Bunun yanında Ö.4’ün “*Düzenli vuruşları anlatıyorsam yürüyüşümüzle, kalbimizin ritmiyle bağdaştırıyorum. Kendi adımlarımızın bir hızlı bir yavaş olmadığını, düzenli olduğunu ve ritminde bir düzen içinde olduğunu söyleyerek sabit vuruşu*

anlatıyorum”. sözlerinden de müzikalitenin temelini oluşturan sabit vuruşu anlatırken çocuğa kendi bedeninden örnek vererek bilgiyi somutlaştırmaya çalıştığı anlaşılmaktadır.

Piyano eğitimcileri 5-6 yaş çocuklara teorik kazanımları öğretirken, oyunlarla kavramları öğretmeye çalıştıkları görülmektedir. Bu konuda Ö.6 görüşlerini “*Soyut kavramlardan uzaklar o yüzden renklerden, resimlerden yardım alıyoruz, oyunlarla nota öğretiyoruz. İp oluyoruz, sıçırıyoruz Mi oluyoruz, aralığa düşüyoruz Fa oluyoruz, satranç taşlarından yardım alıyoruz. Kavramları soyuttan somutlaştırana kadar oyun oynuyoruz. Ciddi bir emek harcıyoruz.*” şeklinde açıklarken Ö.2 “*Öncelikle öğrencime piyanoyu tanıtırım. Üçlü ve ikili siyah tuşları anlatırım. O örüntüyü gösteririm ve orta Do’yu göstererek diğerlerini bulabilme, sonra orta Do’ya göre sol notasını bulabilme oyununu oynarız. Do notasına sağ elin başparmağını koyduktan sonra sol elde başparmakla sol notasına basınca tavşan dişi çıkacak gibi oyunlar la yer ve adlarını öğretirim.*” demektedir. Piyano eğitimcilerinin bu açıklamalarından çocukların da aktif olduğu oyun içerisinde, notanın adını ve yerini öğretmeye çalıştıkları anlaşılmaktadır.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde eğitimcilerin, tartım(ritim kalıpları), nota değerleri, sabit vuruş çalışmalarında el çırpmadan, adımlamadan, tekerlemelerden ve orf çalgılarından yararlandıkları görülmektedir. Bu konu ile ilgili Ö.E.1 görüşlerini “*Nota süreleri, tıpkı isimleri ve yerleri gibi, çalgı eğitiminin teorik en zor ayağını oluşturur. Bu çocuklarla ayrı tartımsal çalışmalar yaparım. Genelde tekerlemelerimizi kullanırım. Ya da adımlarla, alkışla etkinlikler yaparak çalışırım.*” diye açıklarken Ö.1 “*Birim vuruşlarla sonra yarım vuruşlarla yağ satarım bal satarım gibi Tekerleme çalışırım. Tekerleme çalışırken örneğin portakalı soy-dum gibi son hecesine davul vurdurarak zamanlamayı öğretmeye çalışıyorum. Çünkü düzgün konuşursa yani doğru zamanlarsa ritmi de düzgün oluyor. El göz koordinasyonu ve ritim duygusu gelişmiş oluyor.*” demektedir.

Müziğin kalp atışı dediğimiz sabit vuruş çalışmasında Ö.8 de görüşlerini “*Vuruşları marakası sallayarak örnekleyip anlatıyorum.*” şeklinde ifade etmiştir.

Görüldüğü gibi eğitimcilerin teorik kazanımların içinde yer alan tartım , nota değerleri, sabit vuruş gibi kavramları 5-6 yaş çocuklara öğretebilmek için birden fazla öğretim biçimi kullandığı anlaşılmaktadır.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde eğitimciler, notanın adlarını ve notanın dizeler üzerinde yerlerini öğretebilmek için şarkı sözlerinin içeriğinden, renklerden, büyük dizelerden, sembollerden yararlandıkları görülmektedir.

Bu konu ile ilgili Ö.3 "*Özel bir kurumun uygulama müzik merkezlerinin başında olmam nedeni ile seminerlerine katıldım. Sadece piyano için değil elektronik org için de 5-7 yaş grubu renklerle müzik eğitimi seminerlerinden faydalandım. Notaların adlarını, yerlerini öğretirken renk ve ya büyük bir dizekli tahta üzerine yapışkanlı notaların olduğu kendime ait materyaller kullanıyorum.*" demektedir. Eğitimcinin 5-6 yaş çocuklara nota adlarını, yerlerini öğretirken, dikkatini çekebilmek ve bilgiyi somutlaştırmak için renkleri ve büyük dizeleri kullandığı görülmektedir.

Piyano eğitimcilerinden Ö.2'nin "*Sözlerinde notanın adının ve yerinin geçtiği Rep müziği tarzında benim yapmış olduğum bir ezgi ile nota yeri ve adını çalışırken tartımda çalıştırmış oluyorum.*" görüşünde eğitimcinin Nota yer ve adlarının öğretilmesinde içeriği nota adı ve yeri olan şarkılardan yararlandığı görülmektedir.

Piyano eğitimcilerinden Ö.E.2'nin "*Tartım öğretirken görsel bir şekilde resme dökerek, sembolleştirerek ifade etmeye çalışıyorum.*" görüşü ile Ö.9'un "*Her notayı farklı resimlerle sembolleştirilerek öğretiyorum.*" görüşünden eğitimcilerin, tartım ve nota öğretiminde sembollerden yararlandıkları anlaşılmaktadır.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmeler sonucu eğitimcilerin, herhangi bir yöntemle bağlı kalmadan, farklı öğretim biçimlerini kullanarak ve kavramları somutlaştırarak öğretmek istedikleri anlaşılmaktadır.

4.2.3. Metot Takibi

Metot Takibi alt temasında piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde eğitimcilerin çoğunun, birçok metodu beraber kullandıkları görülmektedir. Bu konu ile ilgili Ö.4 görüşlerini “*Birçok metottan devam ediyorum. Bir metottan ilerlemek olmaz. Bir metotta önce küçük egzersizler arkasından polifonik eserler, serbest piyesler ve sonatinler geliyor. 10 etüt varsa o etütlerden bir ikisini çalmak kimi çocuk için yeterli olabiliyor. Ya da Ezgileri beğenmediği zaman başka metotlardan ilerleyebiliyoruz. Bir çocuk için birkaç metottan faydalanıyorum daha başarılı oluyorlar.*” şeklinde açıklarken Ö.1 “*Birçok metottan ilerliyorum. Bir notayı öğretirken o nota ile ilgili ne kadar çok pekiştirirsek o kadar iyi oluyor.*” demektedir.

Görüldüğü gibi eğitimcilerin, metotları çocuğun seveceği ezgileri seçerek repertuar amaçlı kullandıkları ve ihtiyaç duyulduğunda kazanımları pekiştirmek için farklı metotlara yöneldikleri anlaşılmaktadır. Ö.5’in “*Birçok metottan kendi tercihlerime göre ilerliyorum. Çocuğun düzeyine göre kulağına hoş gelen ezgi seçiyorum.*” ifadesi de bu durumu yansıtmaktadır. Bunun yanında Ö.2’nin “*Yeterli olduğunu düşünse idim bir metottan devam ederdim. Ama 5-6 yaş çocuğuna göre yeterli şarkı ve tekrar olmadığı için farklı metotlara yöneliyorum hatta kendim ezgiler yazıyorum. Pekiştirmek için ve ezgiler yetmediği için metotlardan seçme yapıyorum.*” açıklamasından eğitimcinin, metotlarda kazanımları pekiştirecek yeterli ezgilerin olmamasından dolayı farklı metotlara ihtiyaç duyduğu anlaşılmaktadır.

Tek metot takip eden piyano eğitimcilerinden Ö.E.1’in “*Bir metodu tercih ederim. İlerleyen düzeylerde ek kaynaklardan yararlanırım.*” görüşü ve Ö.E.2’nin “*İlk başta bir metotla başlıyorum, beş parmak öğrenildikten sonra ilerleyen düzeylerde farklı kaynaklardan yararlanıyorum.*” açıklamasından eğitimcilerin, piyano eğitiminde belirli bir düzeye gelene kadar sistematik olarak tek metodu takip ettikleri, sonra ilerleyen düzeylerde ek kaynak kullandıkları anlaşılmaktadır.

4.2.4. Temel Müzik Eğitimi Yöntemleri

Temel Müzik Eğitimi Yöntemleri alt temasında 12 piyano eğitmeni ile yapılan görüşmelerde sadece iki eğitmenin temel müzik eğitiminde Orff ve Dalcrose yöntemlerinden yararlandıkları görülmektedir. Bu konu ile ilgili Ö.E.1 görüşlerini *“Dalcroze yöntemini uyguluyorum, bu yöntemde çocukların beden hareketleri ve oyunlarla piyanodaki teorik hedefleri sıkılmadan yakalayabileceğini düşünüyorum.”* şeklinde açıklarken Ö.1 *“Orff yaklaşımından, dıramadan faydalaniyorum. Mesela piyano çalarken eklemlerini kullanması gerektiğini anlatırken ona havada bana parmağı ile bir ağaç çizmesini istiyorum. Bütün kolunu kullanarak çizdiğinde parmağını kökten kullanmasını söyleyerek fark etmesini sağlıyorum.”* açıklamasıyla farklı yöntemleri bir arada kullandığı görülmektedir.

Temel müzik eğitimi ile ilgili Ö.5 *“Herhangi bir yöntem bilmiyorum. Çocuğa göre deneyerek kendim bir çalışma uyguluyorum.”* şeklinde açıklarken Ö.6'nın *“Çocuğun bana verdiği dönütlerle yaklaşıyorum. Ona göre şekilleniyor ve öğretiyorum. Başlangıçta küçük bir konuşma arkasından kendi yaptığı bir çalışmayı onura etme, yeni vermek istediğim ezgi hakkında hikâye anlatmak, sergilemesini beklemek ve daha sonra ritmik oyunlar. Böyle bir çizgim var.”* açıklamasından görüşme yapılan diğer eğitmenlerin herhangi bir öğretim yöntemi bilgisinin olmadığı ya da yaptığı çalışmaları belirli bir yöntem içinde görmediği anlaşılmaktadır. Ö.E.3'in *“Belirli bir yöntem uygulamıyorum.”* ifadesi de bu durumu yansıtmaktadır.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum

Piyano eğitimcilerinin, 5-6 yaş grubu çocukların piyano eğitiminde Karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

Bu alt problem kapsamında “Metotla İlgili Sorunlar”, “Nota Öğretimi İle İlgili Sorunlar” ve “Motivasyon İle İlgili sorunlar” alt temalarına ulaşılmıştır.

Tablo 4. 5. *Piyano Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar*

Tema	Alt Tema	Kodlar	F	
Piyano Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar		-Ezgisel(müzikal) Sorunlar	10	
		-Biçimsel Sorunlar	5	
		-Parmak Numarası	5	
		Metotla İlgili Sorunlar	-Kazanımlar ile ilgili	5
		-Metodun Uyguladığı Yöntem ile ilgili	5	
		- Metot İçeriği	2	
		Nota Öğretimi İle İlgili Sorunlar	-Nota Adları İle İlgili	2
		-Note Yerleri İle İlgili	5	
		Motivasyon İle İlgili sorunlar	- İlgili dağınıklığı	6
		-Öğrenci yaşı	4	

4.3.1. Metotla İlgili Sorunlar

Metotla İlgili Sorunlar alt temasında piyano öğretmenleri ile yapılan görüşmelerde öğretmenlerin, kullandıkları metotlarda ezgisel, biçimsel, parmak numarası, kazanımlar, metodun uyguladığı öğretim yöntemi ve metot içeriği ile ilgili sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Piyano öğretmenleri ile yapılan görüşmelerde metotlarda karşılaştığı sorunlarla ilgili Ö.1 görüşlerini “*Sorun çok genelde parmak numarasına hitap eden metotlar, kimi kitaplar küçük yazılmış, güzel resimler yok, renk yok, şarkıların içerikleri güzel değil, kendi kültürümüze hitap eden şarkılar yok, örneğin ben ritmik ve müzik açısından tekerlemelerle çalışmayı tercih ederim. Bunlar eksik.*” şeklinde ifade ederek biçimsel, ezgisel ve parmak numarası sorunlarına değinmiştir.

Metotlarda, parmak numarasının fazla kullanılmasından dolayı yaşanan güçlükleri Ö.E.2. “*Parmak numarası sorunlarıyla karşılaşıyorum. Metotlar parmak numaralarını verirken özellikle John Thompson da parmak her parça üzerinde aynı pozisyonda kalırken parmak numaralarını göstermeye devam ediyor. Ben çoğu zaman parmak numaralarını*

kapatıyorum en çok problem bu. Çocuklar nota öğrenmekten çok parmak numaralarını çalmaya çalışıyorlar ve sonuca ulaşamıyoruz. En büyük sıkıntı parmak numarasının fazla yazılması". şeklinde açıklamıştır.

Metotlarda karşılaşılan ezgisel, pekiştirme, biçimsel ve kazanımlar ile ilgili sorunlara yönelik Ö.6'nın "Öğrendiği ilk üç parmakta ilerlemek istiyorum ama onunla ilgili etüt az, melodi zenginliği az, görselliğe hitap eden metot tercih ediyorum. Açıkçası bu yaş grubu için uygun bir metotla çalıştığımı söyleyemem.7 yaş grubu ile çalıştığım metotlarla bu yaş grubuna ders veriyorum. Sanırım birçok metotta 7 yaşa göre ayarlanmış durumda. 5-6 yaş çocuklarına göre bu metotlar karmaşık ve görsel olarak kalabalık geliyor." şeklindeki açıklamasından eğitmenin kullandığı metotların, okul öncesi çocuklara uygun olmadığı ve buna bağlı metotta sorunlar yaşadığı anlaşılmaktadır. Ö.7'nin "Metodun adı farklı ama parçaların çoğu aynı. Birden 4lük notalarla başlayan metotlar var daha uzun süreli nota değerleri ile başlamalı. Sus kavramını vermeyenler var. Ezgilerin renkleri, yazım hataları..." şeklindeki açıklamalarından metotların özgün olmadığı, kazanımların eksik olduğu ya da doğru sıralanmadığı anlaşılmaktadır.

Metodun uyguladığı öğretim yöntemine yönelik sorunlar ile ilgili Ö.2 görüşlerini "Minik Müzik Gezginleri kitabında iki eli ayrı gösterip birleşme aşamasına geldiğinde sorun yaşıyorum. Metotlarda yeterli egzersiz olmadığı için küçük çocuklarda kalıcı olmuyor." şeklinde açıklarken eğitmenlerden Ö.6'nın "Orta Do yöntemi ile başladığımda başlangıçta öğrenci hızlı ilerliyor ama sonra iki elin birbirinden ayrı konumlanması eğitimi yavaşlatıyor. Tekrar zorlu bir süreç başlıyor, verim azalıyor." açıklaması ile Ö.1'in "Orta do yönteminde iki parmağın aynı notadan başlaması sıkıntı yaratıyor. Yanlışlıkla sağ elin basması gerektiğini sol el basıyor. Bu metotlarda parmak numarası ile sürekli karşılaşınca Do- Re- mi notalarını 1. 2. 3. parmak olarak algılıyor ve notaya bakmaksızın parmak numarası görüyor." görüşü Orta Do yönteminde yaşanan sorunları yansıtmaktadır. Metodun içeriğine yönelik sorunlar ile ilgili Ö.E.1'in "Kitapların geneli Avrupa ya da Amerika menşeyli. Kültürel yapıları, resimleri, melodileri, dilleri bize yabancı. Bizim çocukların gelişim düzeyleri farklı, bu kitaplar ülkelerin gelişmişlik düzeyi

ile orantılı.” şeklindeki görüşünden piyano eğitiminde kullanılan metotların, çocukların gelişim düzeyine ve kültür yapılarına uygun olmadığı anlaşılmaktadır.

Piyano eğitimcilerimiz, metotların kültürel yapımıza uygunluğu tartışırken, metotların görselleri, nota ve yazı puntoları, kullandıkları öğretim yöntem tekniklerinin ihtiyacı karşılamadığını belirtmişlerdir. Yazılan metotların, genelde var olan yabancı kaynaklı metotları taklit ettikleri ve özgün olmaktan uzak olduklarını vurgulamışlardır.

4.3.2. Nota Öğretimi İle İlgili Sorunlar

Nota Öğretimi İle İlgili Sorunlar alt temasında piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde eğitimcilerin, nota eğitiminde notanın adları, yerleri ilgili sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Bu konu ile ilgili Ö.7'nin *“Her notada parmak numaraları var ve buna bağlı öğrenci notanın adını ve yerini bilmiyor. Başlangıçta notayı ilk öğrenirken parmak numarası olmalı sonra öğrenci bilmeli.”* görüşü ve Ö.E.2'nin *“Notayı okumamaya çalışması, parmak numarası görüyor ve ona göre yerlerini tahmin ederek ilerliyor. En büyük sıkıntım nota okumamaları...”* görüşünde eğitimcilerin metotlarda karşılaştıkları fazla parmak numarasından dolayı nota öğretiminde güçlük yaşadıkları anlaşılmaktadır.

4.3.3. Motivasyon İle İlgili Sorunlar

Motivasyon İle İlgili sorunlar alt temasında piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde eğitimcilerin, 5-6 yaş çocukları ile piyano eğitimi sırasında karşılaştıkları ilgi dağınıklığı ile ilgili sorunlar ve piyano eğitimine başlama yaşı ile ilgili görüşleri yer almaktadır.

Ö.2'nin bu konu hakkındaki *“Çocuğun dikkati çabuk dağılıyor ayrıca öğrenmeyi yeni öğreniyorlar, bir sorunla yeni karşılaşıyorlar ve o sorunu çözmeye çalışıyorlar. Piyano eğitim süreci yavaş ve anlaşılır olmalı. Bunun yanında bu sürece uygun bir metot seçilmeli”* görüşü ve Ö.E.2'nin *“45 -50 dakikalık bir ders içerisinde ders yapacağım süre aslında 15 dakikadır, çünkü bu yaştaki çocukların dikkati çok çabuk dağılır. Bu yaştaki*

çocuklar kolay odaklanamaz ve o yaştaki çocukların piyano çalmasını sağlamak oldukça zordur.” açıklamasında 5-6 yaş çocuklarının dikkat sürelerinin kısa olduğu ve öğretmenlerin piyano öğretim sürecinde zorlandıkları anlaşılmaktadır.

Piyano eğitimine başlama yaşı ile ilgili Ö.7'nin *“Genelde 6 yaşla başlıyorum, 5 yaş ta özel bir yeteneği yoksa erken buluyorum.”* görüşü ve Ö.4'ün *“5 yaş çocuklarını almıyorum. Ders oyuna dönüşüyor oyundan ciddi bir derse geçmek zor oluyor.”* görüşünden öğretmenlerin, piyano eğitimine başlamak için 5 yaşı erken bulduğu anlaşılmaktadır. Bunun yanında Ö.6'nın *“Oyun, sabır bu yaş grubu için önemli. Bu yaş grubunu genelde tercih etmiyorum. Çok emek istiyor. Nasıl yaklaşacağınızı bilmek gerekiyor.”* açıklamasından, bu yaş çocukları ile çalışma konusunda zorluk yaşadıkları görülmektedir.

4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular Ve Yorum

Piyano eğitimcilerinin, 5-6 Yaş Piyano öğretimindeki sorunların çözümüne yönelik görüşleri nelerdir?

Bu alt problem kapsamında “Piyano Metodundan Beklenenler” ve “Eğitime İlişkin Beklenenler” olmak üzere iki alt temaya ulaşılmıştır.

Tablo 4. 6. 5-6 Yaş Piyano Öğretimindeki Sorunların Çözümüne İlişkin Görüşler

Tema	Alt tema	Kodlar	F
5-6 Yaş Piyano öğretimindeki sorunların çözümüne yönelik görüşler	Piyano Metodundan Beklenenler	-Kültürel yapımıza uygun yeni metot düşüncesi	10
		-5-6 yaş çocuklara uygun metot ihtiyacı	5
	Eğitime İlişkin Beklenenler	-Metotta yer alacak etkinlikler	2
		-Çalgı pedagojisi Eğitime İhtiyaç	2
		-Piyano Eğitimi Öncesi Genel Müzik Eğitimi	2

4.4.1. Piyano Metodundan Beklenenler

Piyano Metodundan Beklenenler alt temasında piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmelerde eğitimcilerin çoğu kültürel yapımıza uygun ve 5-6 yaş çocuklarına yönelik piyano metotlarına ihtiyaç olduğunu ifade etmişlerdir. Metotta yer alacak etkinlikler konusunda beklentilerini dile getirmişlerdir.

Konu ile ilgili Ö.E.1'in "*Kendi kültürümüzden beslenen ve dünyaya uzanan yeni metot ihtiyacı çok fazladır. Metot yazan bazı Türk yazarlar, var olan Avrupa ve Amerikan kaynaklı metotları kopyalamaktadırlar. Tamamı bizim çocuklarımızın gelişim düzeylerine uygun ve yerelden beslenen metotlara ihtiyaç vardı.*" açıklamasından, çocukların gelişim düzeylerine uygun, kültürel ezgileri barındıran ve özgün metotlara ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Ö.4'ün "*Ezgiler yabancı olunca çocuğun hoşuna gitmiyor. Kendi ezgilerini arıyor. Mesela neden çocuğa polka çaldırayım, vals çaldırayım, polka nedir?, vals nedir?, diye soruyor. Kendi dans ve oyunlarımız neden olmasın. Gerekirse ben istediği şarkıyı yazıyorum. Bizim ezgilerimizden oluşan bize ait metotların olmasını isterim.*" görüşü ve Ö.2'nin "*Kendimize ait ezgilerden oluşan metotlara ihtiyaç var şu an kullandığım bir metot 7 yaş ve üzeri için 5-6 yaşa göre yok. Küçük çocuklara yönelik metotlara ihtiyaç var. Kendi kültürümüze ait ezgilerin ve okul öncesine ait şarkıların olması çocuğun ilgisini çekebilir. Bildiği bir ezgiyi çalmak daha kolay ve eğlenceli gelebilir buna bağlı başarılı olur diye düşünüyorum.*" açıklaması metotlara ilişkin beklentiyi yansıtmaktadır.

Metotlarda yer alacak etkinliklerle ilgili Ö.6'nın "*Bu yaş grubuna göre metotta kazanımlara yönelik oyunlar, resimler, drama, olmalı. Çünkü ders ve disiplin kavramı oluşmamış. Ben onun oyun arkadaşı olursam bir dahaki dersi merakla bekleyecektir.*" görüşünden eğitimcinin oyun ve drama ile çocuğa ulaşmak, ezgileri öğretmek istediği anlaşılmaktadır.

Ö.E.1'in bu konu ile ilgili "*Avrupa ve Amerika kaynaklı metotlar nota öğretimi ile ilgili çok fazla etkinlik barındırmazlar. Çocuklar okul öncesi eğitimlerinde zaten notaları öğrenmişlerdir. Bizim çocuklarımız hiç nota bilmeden piyano eğitimine başladığı için*

zorlanmaktadır. *Nota öğretimi olan yeni metotlara ihtiyaç vardır.*” açıklamasından okul öncesi çocuklara yönelik metotlarda nota öğretimi etkinliklerine ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır.

Metotlarda, çocuklara piyanoyu ve bu çalgının geçmişini tanıtan açıklamaların yer alması ile ilgili Ö.6’nın görüşü şu şekildedir. *“Okul öncesi çocuklara yönelik bir piyano metodunda, piyanoyu tanıma, çalgının özelliklerini bilme, yapısı olabilir, tuşları olabilir. O çalgı ile ilgili geçmişi bilme, bu çalgı ile çok başarılı olmuş kişileri tanıma gibi farkındalık olabilir.”*

4.4.2. Eğitime İlişkin Beklenenler

Eğitime ilişkin Beklenenler alt temasında piyano eğitmenlerinin, çalgı pedagojisine ihtiyaç duyulduğuna ve piyano eğitimi almadan önce genel müzik eğitiminin yararlarına yönelik önerileri bulunmaktadır.

Bu konu ile ilgili Ö.7’nin *“Okul öncesi çocuklara 7-8 yaş çocuklarına uyguladığım metotlardan farklı bir metot uygulamıyorum. 7-8 yaş çocuklarına nasıl öğretiyorsam aynısını uyguluyorum, çünkü buna yönelik bir eğitim almadık almak istiyoruz. Çocuğu gözlemleyerek, algısına yönelik deneyimlerimizden yola çıkarak deneme yanılma yöntemiyle bir ders anlatımı oluyor.”* görüşü ve Ö.5’in *“Biz Piyano eğitimcilerini küçük yaş çocuklarına yönelik Piyano öğretimi konusunda eğitime almalarını isterim. Bu konuda eksiklerimiz var. Deneme yanılma yöntemi ile eğitim veriyoruz.”* görüşünde eğitimcilerin, okul öncesi çocuklara yönelik çalgı pedagojisine ihtiyaç duydukları ve bu yönde eğitim almak istedikleri anlaşılmaktadır. Bunun yanında Ö.3’ün *“Müzik Eğitim fakültelerindeki öğretmen adayları piyano öğretmeni olarak yetiştirilmiyor. Müzik öğretmeni yetiştiriliyor. Çalgıyı nasıl öğreteceği eğitimini almıyor...”* açıklamasından çalgı eğitimi ile ilgili yeterli eğitime sahip olmadıkları anlaşılmaktadır.

Eğitmenlerin, piyano eğitimi almadan önce temel müzik eğitiminin yararlı olacağına ve çalgı eğitimine hazırlayacağına yönelik önerileri bulunmaktadır. Bu konu ile ilgili Ö.4 görüşlerini *“Okul Öncesinde çocukların toplu müzik eğitimi alması en faydalı olanıdır.*

Şarkılar, ritim oyunları, dıramalar, orf çalgıları ile eğitim olmalı. Bu eğitim onları çalgı eğitimine hazırlıyor.” şeklinde ifade etmiştir.

Görüldüğü gibi eğitimcilerin, çalgıyı nasıl öğreteceklerine yönelik bir eğitim almadan kendi çabaları ile öğretmeye çalıştıkları ve bu konudaki eksikliklerinin giderilmesi için eğitim almak istedikleri anlaşılmaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuç

Piyano eğitiminin en önemli basamağı olan başlangıç aşamasında, öğrencinin ilerleyen düzeylerde ihtiyaç duyacağı teknik ve teorik bilgiler öğretilir. Bu kritik dönemde piyano eğitiminin sağlıklı yürüyebilmesi için, piyano eğitmeninin çalışacağı yaş grubunun gelişim özelliklerini iyi bilmesi, dikkat sürelerini göz önünde bulundurarak öğretim yöntemlerini doğru belirlemesi ve uygun metodu seçebilmesi gerekmektedir. Piyano eğitmeninin mesleki yeterliliği kadar uygun metot seçimi ve bu metotların içeriği de önemlidir.

Metot seçimi ile ilgili piyano eğitmenleri ile yapılan görüşmeler sonucunda eğitmenlerin, genellikle metot seçiminde öğrenci özelliklerine uygunluğuna ve metodun kullandığı öğretim yöntemine dikkat ettikleri fark edilmiştir. Bunun yanında 5-6 yaş çocuklara görsel olarak hitap eden ve ezgisel olarak çocukların hoşuna gidecek parçalardan oluşan metotlar seçmeye çalıştıkları anlaşılmaktadır. Kaynak (2011) ve Halvaşı (2017)'nin çalışmalarında başlangıç piyano öğrencisi için metot seçiminin ders verimliliği açısından büyük önem taşıdığını, metot seçimi yapılırken öğrencinin yeteneğinin ve hazır bulunuşluk düzeyinin, yaşının özelliklerinin göz önünde bulundurulmasının yararlı olacağını belirtmişlerdir.

Çimen (1995) öğrenciye uygunluğuna dikkat edilerek seçilecek olan başlangıç piyano metotlarının; piyano eğitiminde geliştirilen en son yöntemlere göre hazırlanmış, hangi yaş grubu için yazılmışsa, o dönemin bedensel ve psikolojik yapısına uygun, etüt ve parçaların öğrencinin ilgisini uyandıran ve sistemli çalışmaya yönlendiren bir yapıda olması gerektiğini belirtmiştir. Bunlara ek olarak görselliğin önemini vurgulamış, resim ve çizgilerin albenili, nota yazımının okunaklı olmasına dikkat çekmiştir

(akt. Çağlak ve Ercan, 2017). Bu durumda sözü edilen araştırmanın eldeki araştırma ile uyumlu olduğu söylenebilir.

5-6 yaş çocuklara yönelik metotlarda aranan teknik ve teorik kazanımlar ile ilgili yapılan görüşmeler sonucunda bir eğitmen teknik kazanımlarda yer alan legato ve staccato çalışmalarının çocuğun yaşına bağlı erken olabileceğini vurgularken diğer piyano eğitmenleri aradıkları kazanımlarda yaş farkı gözetmemişlerdir. Bu kazanımlar ise teknik olarak duruş-oturuş, elin konumu, artikülasyonlar (legato, staccato, portato, nonlegato) ve teorik olarak Sol anahtarı, fa anahtarı, dizek, ölçü, nota, sus gibi kavramlardır. Eğitmenler metot seçerken teknik ve teorik kazanımların yaş grubuna uygun olup olmadığına dikkat ederken, metotlarda aranan teknik ve teorik hedefleri yaş farkı gözetmeden ifade etmişlerdir.

Işıkdemir'in (2017) metotları incelediği çalışmasında, piyano eğitmenleri ve uzman görüşleri doğrultusunda 6-11 yaş çocuklara yönelik başlangıç piyano metotlarında olması istenen teknik ve teorik kazanımları oluşturmuştur. Teknik kazanımlar arasında artikülasyon olarak legato-staccato çalışmaları yer almaktadır. Çağlak ve Ercan'ın (2017) benzer çalışmasında da farklı kültürlere ait başlangıç piyano metotları incelenmiş, metotlarda bulunması beklenen özellikler arasında teknik kazanımlar içinde legato ve staccato çalışmaları belirtilmiştir. Artikülasyon çalışmalarında öğrencinin fiziksel gelişiminin dikkate alınması ile ilgili Gültek'in (2017) kitabında artikülasyon öğretiminin tüm piyano düzeyleri için tartışılmaz bir yere sahip olduğunu ancak özellikle başlangıç öğrencilerine temel artikülasyon prensipleri gösterilirken, onların küçük kas becerileri, geldikleri düzey ve kavrama ölçüleri mutlaka dikkatle ele alınması gerektiğini vurgulamıştır (s. 195). Araştırmanın özgün bir çalışma olduğu ve literatüre bu noktada katkı getireceği düşünülebilir.

Piyano eğitmenlerinin kullandıkları metotların uyguladığı öğretim yöntemleri incelenmiş ve 14 metottan 11'inin Orta Do yöntemini kullandığı belirlenmiştir. Yapılan görüşmelerde eğitmenlerin genellikle Orta Do yöntemini tercih ettikleri görülmüştür. Tercih etme nedenleri arasında en çok kendilerinin de bu yöntemle piyano eğitimine

başlamış olmaları ve bu yöntemle çocukların daha başarılı olacağını düşünmeleri yer almaktadır. Az sayıda piyano eğitmeni, Orta Do yönteminin özelliklerini tanıdıkları ve 5-6 yaş grubu çocuklara uygun olduğunu düşündükleri için bu yöntemi seçtikleri fark edilmiştir. Orta Do yönteminin temel avantajı, zihnimizin yatkın olduğu simetrik hareketlerin bu yöntemde kullanılmasıdır. Zihnimizin bu hareketlere yatkınlığı sebebi ile aktiviteler daha rahat gerçekleştirilebilir. Bu bağlamda orta do yöntemi ile ilgili Gültek (2017) küçük öğrencinin, orta do notasını, içerdiği ek çizgiden ve kendine has pozisyonundan dolayı daha kolay tanıyacağını, do majör gamı düz ve ters okumayı ezberleyen bir öğrencinin en azından beşer parmaklık aralık içinde, orta do sisteminin başlangıç notalarını kısa sürede ve rahatlıkla kavrayabileceğini belirtmiştir. Çimen (1995) de orta do yönteminde doğru el tutuşunun ve nota okumanın kolay olduğunu ileri sürmektedir (akt. Öztopalan, Gürgen, Özkan, 2015, s.769). Bu durumda sözü edilen araştırmanın eldeki araştırma ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Piyano öğretmenlerinin çoğunlukla 5-6 yaş grubu çocukların dikkat sürelerini göz önüne alarak dersin süresini belirledikleri görülmektedir. Eğitimciler, kazanımlara yönelik etkinlikler ve küçük sohbetlerle dersi verimli hale getirmek istemişlerdir. Ayrıca eğitimciler etkinlikler ve sohbetlerle dersin süresini uzatarak ailelerin beklentilerini karşılamak istemişlerdir. Buna bağlı olarak ailenin beklentilerinin dersin süresini belirlemede etkili olduğu anlaşılmaktadır.

Okul öncesi çocukların dikkat sürelerine göre dersin işleniş ile ilgili Gültek'in (2017) kitabında okul öncesi piyano derslerinin, çocukların kısa motivasyon süresi ve dağılan ilgisi göz önüne alınarak farklı kısa bölümlerden oluşması gerektiğini belirtmiştir (s.150). Benzer bir görüş olarak Janzurova ve Borova (2000, akt. Özçelebi, 2008, s.16) 5-6 yaş çocukları için konsantrasyon uzunluğunun ancak 24-26 dakika olduğunu, dikkatin dağıldığı hissedilirse başka etkinliğe geçmek gerektiğini belirtmiştir. Bu durumda sözü edilen araştırmanın eldeki araştırma ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmeler sonucu eğitimcilerin, herhangi bir yöntemle bağı kalmadan, çocukların daha iyi anlayabilmeleri için kavramları somutlaştırarak öğretmek istedikleri anlaşılmaktadır. Kavramları Somutlaştırmak için örneklemeden, büyük dizelerden, benzetmelerden, oyunlardan, sembollerden, renklerden, hikâyelerden, tekerlemelerden, adımlamalardan, orf çalgılarından ve el çırpmadan yararlanmışlardır. Eren'in (2013) yaptığı bir çalışmada piyano eğitiminde öğrencinin sıkılmasını önlemek ve daha etkili bir öğretim ortamı yaratabilmek için çeşitli oyunlardan, simgelerden ve benzetmelerden yararlanmanın uygun olacağını belirtmiştir (s.1). Halvaşı'nın (2017) benzer bir çalışmasında okul öncesi çocuklara yönelik piyano eğitiminin taklit etmeye, duymaya, uygulamaya ve oyuna yönelik olmasının yararlı olacağını belirtmiştir (s.2796). Araştırmanın özgün bir çalışma olduğu ve literatüre bu noktada katkı getireceği düşünülebilir.

Piyano eğitimcilerinin çoğunluğunun, sistematik olarak bir metodu takip etmek yerine, birçok metottan çocuğun seveceği ezgileri seçerek, metotları repertuar kitabı gibi kullandıkları görülmüştür. Az sayıda piyano eğitimci, sistematik bir metodu uygulasa da, metodun ilerleyen aşamalarında yine diğer eğitimciler gibi, bulabildiği kaynaklardan, öğrencilerinin beğenilerine uygun eserler seçerek, metotlarda ki ezgisel yapının kültürel temalarımıza benzememesinden dolayı karşılaşılan sorunlara çözüm aramaya çalışmışlardır.

Gültek (2010, akt. Çimen ve diğ., 2013, s.3) Türkiye'de piyano öğretmenlerinin kendi dillerinde yazılmış kaynaklarının çok kısıtlı olduğunu belirtmiştir. Bu kısıtlı kaynakları da sıklıkla, bir sistematikten uzak, sadece "içindeki parçaları beğenme" kıstasından geçirerek kullandıklarını vurgulamıştır. Işıkdemir (2017) 6-11 yaş çocuklara yönelik metotları incelediği çalışmada başlangıç piyano metodunun öğrencilerin ilerleyen yıllarda piyano çalabilmesi için gerekli olan temel davranışların, belirli bir sistematikte kazandırılmasını hedefleyen çalışmalar olduğunu belirtmiştir. Metodun bir amacın gerçekleşmesi için izlenen yol ya da usul olduğunu ve metotların bir repertuar kitabı olarak kullanılmasının aslında metot kullanılmaması anlamına geldiğini

vurgulamıştır (s.52). Araştırmanın özgün bir çalışma olduğu ve literatüre bu noktada katkı getireceği düşünülebilir.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmeler sonucunda eğitimcilerin çoğunun, temel müzik eğitiminde kullanılan öğretim yöntemleri hakkında bilgilerinin olmadığı ya da yaptığı öğretim faaliyetlerinde var olan öğretim yöntemlerini kullanmadıkları anlaşılmaktadır. Eğitimciler kendi çabaları ile farklı öğretim biçimleri uygulayarak öğretmeye çalışmışlardır. Piyano pedagojisinin önemine yönelik Gültek (2017), Piyano eğitimciliğinin piyano çalgısının belli düzeyde çalınması ve bu düzeyin içerdiği bir takım popüler ve kulağa hoş gelen parçaların öğrencilere öğretilmesi olarak ele alınmaması gerektiğini belirtmiştir. piyano eğitimciliğinin profesyonel yanının, psikolojik öğeleri, sistematığı, öğrenme ve öğretme yaklaşımlarının doğru ve bilimsel şekilde irdelenmesini gerektirdiğini vurgulamıştır (s.17). Gökbudak (2013, s.1; akt. Çağlak ve Ercan, 2017, s.127) bireysel farklılıklar göz önünde bulundurularak yapılacak olan öğrenme ortamlarında, çeşitli yöntem ve tekniklerin uygun biçimlerde kullanılmasının yanı sıra kullanılacak materyallerin seçimi ve pedagojik olarak basamaklandırılmasının da oldukça önemli olduğunu belirtmiştir. Araştırmanın özgün bir çalışma olduğu ve literatüre bu noktada katkı getireceği düşünülebilir.

Piyano eğitimcileri kullandıkları metotlarla ilgili ezgisel, biçimsel, parmak numarası, kazanımlar, metodun uyguladığı öğretim yöntemi ve metot içeriği ile ilgili sorunlar yaşamışlardır. Kullanılan metotların çoğunun çocukların gelişim düzeyine uygun olmadığı, metotlardaki ezgilerin kültürel yapımıza uygun olmadığı, kazanımların eksik olduğu ya da doğru sıralanmadığı, kazanımlarda yeterli tekrarın olmadığı, metotların özgün olmadığı, görsel olarak yaş grubuna hitap etmediği anlaşılmaktadır. Buna bağlı piyano eğitim sürecinin olumsuz etkileneceği düşünülmektedir. Metotlarda kullanılan parmak numaralarının sıklığının, parmak numarası ezberine yol açtığı ve nota öğretimini zorlaştırdığı görülmektedir. Orta Do yönteminde iki elin bitişik konumla başlamasının ilerleyen zamanlarda Do-Sol yöntemine geçişte öğrenciye zorluklar yaşattığı ve bu nedenle piyano eğitimine olumsuz etkileri olduğu anlaşılmaktadır. Metotların gelişim düzeyi ile

ilgili Çağlak ve Ercan (2017, s.127) çalışmasında Piyano eğitim sürecinin en önemli materyali olarak bilenen başlangıç piyano metotlarının, öğrencinin yaş grubuna, algı düzeyine ve seviyesine uygun olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Öztopalan, Gürgen ve Uslu (2015, s.768-769) tarafından yapılan bir çalışmada, metotlarda yer alacak kazanımların, müziksel konuların ve repertuarın sistemli bir sıra ile basitten karmaşığa ilerlemesinin önemli olduğu açıklanmıştır. Bununla birlikte öğrencide etkili ve kalıcı öğrenmeyi sağlamak için tekrara ihtiyaç olduğu buna bağlı olarak metotlardaki kazanımların pekişmesi için yeterli sayıda ve farklı alıştırmalara gerek olduğu belirtilmiştir. Aynı çalışmada metotlarda yer alan parmak numaralarının başlangıçta belirtilmesinin önemli olduğu ancak sık kullanımın nota okuma alışkanlığını geciktirebileceği vurgulanmış ve kullanım sıklığının dengeli bir şekilde ayarlanması gerektiği belirtilmiştir. Bu durumda sözü edilen araştırmanın eldeki araştırma ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Yaygın bir şekilde kullanılan orta do yönteminde iki elin bitişik konumla başlamasının ve bu yöntemin simetrik hareketleri kullanmasının getirdiği avantajlara karşın bitişik konumun ilerleyen aşamalarda öğrencilere bazı zorluklar yaşattığı düşünülmektedir. Gültek'in (2017, s.156) Orta do yönteminin dezavantajlarına yönelik görüşleri "Ülkemizde yaygın şekilde kullanılan bu yöntem, aslında görüldüğü kadar verimli değildir. Bu sistemin temel dezavantajlarını irdelemek ve öğretmenlerin bu konuda dikkatlerini çekmek yerinde olacaktır. Orta do yöntemi, elleri orta do pozisyonuna sabitlediği için, öğrenciler klavye oryantasyonuna alışmakta zorlanmaktadır. Kısa sürede çocuklar, "sağ elde 4. parmak fa, sol elde 3. parmak la" gibi, aslında hiç arzu etmediğimiz bir genellemeye giderler. Orta do pozisyonunda uzun süre oyalanırlarsa öğrenciler, atladıkları başka pozisyonlarda sıkıntı yaşayacaklardır." şeklindedir. Bu durumda sözü edilen araştırmanın eldeki araştırma ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Eğitmenler, 5-6 yaş çocukları ile piyano eğitimi sürecinde dikkat sürelerinin kısa olması ile ilgili sorunlar yaşamış ve zorlanmışlardır. Bu nedenle piyano eğitimine başlamak için 5 yaşı erken bulan eğitmenler bulunmaktadır. Eğitmenlerin okul öncesi dönem çocukların piyano eğitimi ile ilgili bir eğitim faaliyetinden geçmemeleri, pedagojik

olarak bu çocukların gelişim özellikleri ile çalgı eğitiminde uygulanabilecek yöntem ve teknikleri bilmiyor olmalarından dolayı bu yaş çocuklarla piyano eğitimine çekimser kaldıkları anlaşılmaktadır. Uszler ve diğ. (2000), okul öncesi çağıdaki piyano eğitimine başlama yaşının 4 ile 6 yaş arasında olduğunu belirtmektedir (s. 35). Okulöncesi piyano metotlarının yazarları tarafından da bu yaş sınırları kabul edilmektedir. Lee (2002, akt. Güven, Çevik, Canbey, Snapper, 2012, s.159) 5-6 yaş çocukları ile yapılan ders süresinin 15-20 dakikadan fazla olduğu takdirde ilgilerin dağılabileceğini ve dersten sıkılabileceğini bu noktada çocuğun yaşı ve yeteneğinin önemli rol oynadığını belirtmiş ve piyano öğretmenin erken dönem başlangıç piyano öğrencisinin ilgisini çekebilecek ve derse odaklanmasını sağlayabilecek yeterliğe sahip olması gerektiğini vurgulamıştır. Araştırmanın özgün bir çalışma olduğu ve literatüre bu noktada katkı getireceği düşünülebilir.

Piyano eğitimcileri ile yapılan görüşmeler sonucunda eğitimciler, 5-6 yaş çocuklarına yönelik, kültürel ezgileri barındıran piyano metotlarına ihtiyaç olduğunu, metotlarda yer alacak bize ait ezgilerin piyano eğitim sürecini olumlu etkileyeceğini belirtmişlerdir. Buna ek olarak eğitimciler çocukların okul öncesi eğitimlerinde nota öğretimine yönelik bir eğitim almamaları nedeniyle piyano eğitiminde zorlandıklarını ve metotlarda nota etkinliklerinin yer alması gerektiğini düşünmektedirler. Ayrıca eğitimciler oyun ve drama ile çocuğa ulaşarak ezgileri öğretmek istediklerini, bunun da piyano eğitim sürecini olumlu etkileyeceğini belirtmişlerdir. Buna bağlı olarak piyano eğitimcileri 5-6 yaş grubu çocuklarının piyano eğitim sürecini olumlu etkileyeceği düşüncesi ile çocukların gelişim düzeylerine uygun, kültürel ezgilerden oluşan, drama ve nota etkinliklerinin yer aldığı metotların yazılması beklentisi içindedirler. Alana katkı sağlayacak metot yazarlarının, bu bulguların ışığında yeni metotlar üretmesi gerekmektedir.

Çağlak ve Ercan (2017, s.127, 135) bir çalışmada çocuklar için hazırlanan başlangıç piyano metotlarında olması beklenen özellikleri şu şekilde sıralamıştır. Bunlardan bazıları çocukların gelişimine uygun yazı puntoları kullanılması, görsel öğelerle ilgi ve dikkat çekme, oyunlarla destekleme, yazılı ve sözlü etkinlik örnekleri, alıştırmalarda

şarkı sözlerine yer verilmesi, yaratıcılığı geliştiren çalışmalar şeklindedir. Bunun yanında Tekerleme ve halk ezgilerinin öğrencilerin motivasyonunda önemli bir etken olduğunu, bu nedenle metot seçiminde halk ezgilerinin de göz önünde bulundurulması gerektiğini belirtmişler ve kültürel ezgilerin piyano eğitim sürecini olumlu etkileyeceğini vurgulamışlardır. Bu durumda sözü edilen araştırmanın eldeki araştırma ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Okul öncesi genel müzik eğitimi, çocuklarımızı ileride tercih edecekleri çalgı eğitimine hazırlaması açısından önemlidir. Gelişmiş ülkelere ait başlangıç metotları incelendiğinde, temel müzik eğitimi ile ilgili, anahtarlar, nota öğretimi, günlük terimleri vs. etkinliklere çok fazla yer verilmediği, bu ihtiyacın okul öncesi müzik eğitiminde karşılandığı gözlemlenmektedir. Bulgulara göre okulöncesi genel müzik eğitiminin yeterli olmadığı düşünülmektedir. Bu nedenle metotlarda temel müzik bilgileri ve nota öğretimine yönelik çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Işıkdemir (2017, s.52, 53) çalışmasında, Türkiyede okul öncesi müzik eğitiminin yeterince iyi verilmediğini, bu nedenle çocuklarımızın temel müzik bilgilerinin bulunmadığını belirtmiş ve bu durumun piyano eğitimini olumsuz yönde etkilediğini vurgulamıştır. Buna bağlı ihtiyaç duyulan temel müzik bilgileri ve nota öğretimi ile ilgili çalışmaları, incelediği başlangıç düzeyi piyano metotlarının bazılarında bulunsa da, yeterli olmadığını belirtmiştir. Tufan (2006) ve Göncü (2010) çalışmalarında okulöncesi eğitiminde müzik derslerinin yeterli olmadığı, buradan mezun öğretmenlerin müzik alanında yeterli olmadıkları, müzik derslerinin alan öğretmenleri tarafında verilmesi gerektiğini belirtilmiştir. Bu durumda sözü edilen araştırmaların eldeki araştırma ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Piyano öğretmenleri ile yapılan görüşmelerde eğitime yönelik beklentiler içinde çalgı pedagojisi eğitime ihtiyaç ve piyano eğitimi almadan önce genel müzik eğitiminin yararları yel almaktadır. İlk olarak öğretmenler, çalgıyı nasıl öğreteceklerine yönelik bir eğitim almadıklarını, kendi çabaları ile öğretmeye çalıştıklarını ve bu konuda eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir. Bunun sonucunda Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında çalgı pedagojisi eğitiminin eksikliği ve önemi anlaşılmaktadır. Gültek (2017, s.139) Ülkemizde

piyano pedagojisinin kurumsal olarak verilmiyor olmasının en önemli dezavantajlarından birini, ilkökul öncesi erken dönem piyano öğretiminde yaşandığını belirtmiştir. Bu durumda sözü edilen araştırmanın eldeki araştırma ile uyumlu olduğu söylenebilir.

Kaynak (2011) çalışmasında okulöncesi çocuklara yönelik piyano eğitiminin ayrı bir uzmanlık gerektirdiğini belirtmiş ve bu eğitimin uygun eğitim almış deneyimli piyano eğitimcileri tarafından verilmesi gerektiğini vurgulamıştır (s.354). Eğitimcilerin, okul öncesi çocuklarının gelişim evrelerini, psikolojilerini, öğrenme biçimlerini bilmesi, piyano eğitim sürecini olumlu etkileyeceği düşünülmektedir. İkinci olarak eğitimciler, piyano eğitimi almadan önce temel müzik eğitiminin yararlı olacağını ve çalgı eğitimine hazırlayacağını düşünmektedirler. Gültek (2017, s.123) Okul öncesi dönemde başlayan, genel eğitim sistemi içinde düzenli müzik eğitimi ile temel müzik becerileri geliştiren öğrencilerin, tüm çalgı eğitimcilerinin dayandığı temel kaynak olduğunu belirtmiş ve Bu ana kaynağın doğru şekilde oluşturulmadığı toplumlar da, ileriki aşamalar da bu öğrencileri herhangi bir enstrümana başlatmaya çalışan öğretmenlerin, büyük zorluklar yaşayacaklarını vurgulamıştır. Bu durumda sözü edilen araştırmanın eldeki araştırma ile uyumlu olduğu söylenebilir.

5.2. Öneriler

Bu bölümde sonuçlara bağlı olarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

1. Piyano eğitimcilerinin, çalgı pedagojisi ile ilgili eksikliklerini, bu alanda bilimsel faaliyetlere katılarak gidermeye çalışabilir.
2. Metot seçimlerinde, metotlarda yer alan teknik ve teorik kazanımların, okul öncesi çocukların gelişim düzeyine uygunluğunu araştırabilir.
3. Eğitimcilerin, tercih ettikleri metotlardaki artikülasyon (legato, staccato, portato, vb.) çalışmalarını uygulayıp, uygulayamayacaklarına, öğrencinin fiziksel gelişim özelliklerini değerlendirip karar verebilir.
4. Ders süreleri ile ilgili ailelerin beklentilerini karşılamak yerine, aileyi okul öncesi çocukların dikkat süreleri konusunda bilgilendirebilir.

5. Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda, çalgı pedagojisi ile ilgili öğretim faaliyetlerinin gözden geçirilerek güncellenebilir.
6. Ülkemizde çalgı eğitmenliği ile ilgili bölüm ya da ana bilim dalları kurulabilir.
7. Piyano eğitmenlerinin, bir metodu sistematik olarak takip ederek, ihtiyaç halinde ek kaynaklardan yararlanabilir.
8. Okul öncesi genel müzik eğitiminin, çağdaş yöntemlerle yeniden gözden geçirilebilir.
9. Metot yazarlarının, kültürel yapımızdan beslenip, çağdaş müzik normlarını içinde barındıran, ülkemiz okul öncesi çocuklarının gelişim düzeylerine uygun yeni metotlar üretebilir.
10. Başlangıç piyano eğitimi ile ilgili daha fazla bilimsel çalışmalar yapılarak, bu çalışmaların ışığında piyano eğitimi ile ilgili faaliyetler gözden geçirilebilir.

5.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

Piyano eğitiminin en önemli basamağı olan başlangıç eğitimi gerçekleştiren eğitmenlerin, çalgı öğretimi ile ilgili eğitimlerinin gözden geçirilmesi gerekmektedir. Ülkemizde çalgı öğretimi alanında özelleşmiş kurumlar olmadığı göz önüne alındığında çalgı öğretimi ile ilgili faaliyetlerin, mesleki müzik eğitimi veren kurumlarımız tarafından karşılanması önerilir.

Okul öncesi genel müzik eğitimi, çocuklarımızı ileride tercih edecekleri çalgı eğitimine hazırlaması açısından önemlidir. Gelişmiş ülkelere ait başlangıç metotları incelendiğinde, temel müzik eğitimi ile ilgili, anahtarlar, nota öğretimi, gürlük terimleri vs. etkinlikler çok fazla yer verilmediği, bu ihtiyacın okul öncesi müzik eğitiminde karşılandığı gözlemlenmektedir. Bu nedenle ülkemiz okul öncesi müzik eğitimi güncellenmelidir.

Piyano eğitmenlerimiz, metotların kültürel yapımıza uygunluğunu tartışırken, metotların görselleri, nota ve yazı puntoları, kullandıkları öğretim yöntem tekniklerinin ihtiyacı karşılamadığını belirtmişlerdir. Yazılan metotların, genelde var olan yabancı

kaynaklı metotları taklit ettikleri ve özgün olmaktan uzak olduklarını vurgulamışlardır. Alana katkı sağlayacak metot yazarlarının, bu bulguların ışığında yeni metotlar üretmesi önerilir.

5.2.2. Araştırmacıya Yönelik Öneriler

Bu araştırma, okul öncesi başlangıç piyano eğitiminde yaşanan sorunlara bilimsel verilerin ışığında çözüm aramayı hedefler.

2018 yılında güncellenen Müzik Öğretmenliği programı incelendiğinde piyano eğitiminin iki yarıyla indirilip, çalgı öğretiminin ise hiç yer almadığı görülmüştür. Programın bu açıdan tekrar gözden geçirilebilir.

Piyano öğretmenlerinin, okul öncesi çocuklarla çalışmaktan kaçındıkları saptanmıştır. Okul öncesi başlangıç piyano eğitimi ile ilgili bilimsel araştırmalar artırılarak, alana yönelik çalışmalar yapan araştırmacılar, desteklenebilir.

Ülkemizde genel müzik eğitimi ile ilgili yaşanan sorunlar, müzik eğitiminin bütün alanlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlilikleri kadar eğitim sistemindeki sorunlar gözden geçirilebilir.

Metot yazarlarının, alanda yapılan bilimsel çalışmalarını incelemeleri, ülkemizin kültürel yapısından beslenerek, dünyaya açılan yeni metotlar üretmeleri önerilir.

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda müzik öğretimi ile ilgili derslerin, uzman müzik eğitimcileri tarafından yürütülmesi, bu nedenle yüksek lisans ve doktora programlarında müzik öğretimi ile ilgili bilimsel çalışmalar artırılabilir.

KAYNAKÇA

- Bartman, K. M. (1991). An analysis and comparison of four-year-old and third-grade children's vocal, finger schema, and piano abilities, Doctoral Thesis University of Missouri – Columbia.
- Çağlak, T. ve Ercan, N. (2017). A Survey on Beginner Piano Methods, *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Ankara-Turkey, Volume 12(6), 123-136. doi: 10.7827/11369
- Çimen, G., Ercan, N., Gökbudak, S., Karakelle, S., Aziz, G., Ekinci, H., Demirova, Györffy. G., Demirtaş, O., Gün, E. (2013). *Piyano Öğretiminde Pedagojik yaklaşımlar*, (1.baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Eren, B. (2013). *Türkiye’de Erken Piyano Eğitiminde Yaygın Olarak Kullanılan Yabancı Başlangıç Düzeyi Piyano Metodlarına Genel Bakış*, St. Kliment Ohridski University Press, Sofia, 3, 42-56
- Ersoy, K. (2010). *Altı Yaş Çocuklarının Piyano Eğitimine Hazırlanmalarında Kullanılan Yöntemlerin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Kültürel Temelleri Anabilim Dalı Güzel Sanatlar Eğitimi Programı, Ankara.
- Göncü, İ.Ö. (2010). Okul Öncesi Eğitimde Müzik Eğitiminin Temel Sorunları, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt:18, 355-362.
- Gürgen, E.T. (2006). Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem ve Yaklaşımlar <http://kaynakca.yaraticidrama.org/?p=35> sayfasından erişilmiştir.
- Gültek, B. (2016 Mayıs 08). Piyano Eğitimi Tarihi, <http://docplayer.biz.tr/4114250-Piyano-egitimi-tarihi-bugra-gultek.html> sayfasından erişilmiştir.
- Gültek, B. (2017 Ocak 20). Müzik Öğretmenleri İçin Piyano Pedagojisi Eğitim Programı <http://gultekipiyanostudyosu.com/ppep.html> sayfasından erişilmiştir.
- Gültek, B. (Ed.). (2017). *Piyano Nasıl Öğretilir?*, Ankara: Epilog Yayıncılık
- Güven, E., Çevik, D.B., Canbey, E.G., Snapper, E.K. (2012). Çocuklara Yönelik Piyano Eğitimi Başlangıç Metotları Üzerine Bir Değerlendirme, *Eğitim Öğretim Araştırma Dergisi* Mayıs, Haziran, Temmuz 2012, 1(2)
- Halvaşı, B. (2017). Okul Öncesi Çocuklarının Piyano Eğitim Metotları Üzerine Bir Gözlem ve Değerlendirme, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6/4, 2788-2798

- Hiner, H., & Koukhtiev, V. (2009). U.S. Patent No. 7,629,527. Washington, DC: U.S. Patent and Trademark Office.
- Hulson, E. L. (1929). Tempo in rhythm for young children. *Childhood Education*, 6(2), 78-80.
- Işıkdemir, B. (2017). *6-11 Yaş Çocuklara Yönelik Başlangıç Piyano Metotlarının İncelenmesi ve Piyano Eğitimcilerinin Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi, Pamukkale Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Denizli.
- Kalyoncu, N. (2005). Eğitim Fakültelerinde Uygulanan Müzik Öğretmenliği Lisans Programının Revizyon Gerekçeleriyle Tutarlılığı, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 207-220
- Kaynak, T. (2011). Okul Öncesi (5-6) Çocuklarında Müzik ve Piyano Eğitiminin Önemi ve Metot Seçiminde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar, *e-journal of New World Sciences Academy* 6(3)
- Kılıç, I. (2012). *Okul Öncesinde Müzik Eğitimi*, Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- Kocabaş, A. (2007). *Müzik Öğretiminin Temelleri*, İzmir: Kanyılmaz Matbaası,
- Law, L. N., & Zentner, M. (2012). Assessing musical abilities objectively: Construction and validation of the Profile of Music Perception Skills. *Plos one*, 7(12), <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0052508> sayfasından erişilmiştir.
- Metin, N. (2017). 0-6 Yaş Grubundaki Çocukların Gelişim Özellikleri <http://docplayer.biz.tr/80790-Cocuklarin-gelisi-isim-prof-dr-nilgun-n-metin-hacettepe-universitesi.html> sayfasından erişilmiştir.
- Özçelebi, B. (2008). 5-6 Yaş Grubu Piyano Eğitimi Gören Ve Piyano Eğitimi Görmeyen Çocukların Motor Becerilerinin Karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Öztopalan. R., Gürgen, E.T., Özkan, B.U. (2015). Başlangıç Piyano Kitaplarının Müziksel, Görsel ve Tipografik Bütünselliği, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3): 764-780
- Pamir, L. (1992). *Çağdaş Piyano eğitimi*, İstanbul: Beyaz Köşk Müzik Sarayı Yayınları
- Pamukçu, S., Özer, M.C. (2015). Çocuklarda Piyanoya Başlangıç Yaşı Ve Müzik Eğitiminde Kullanılan Yöntemlerin Değerlendirilmesi, *EÜ Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi*, 7
- Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü*, Ankara: Müzik ansiklopedisi Yayınları

- Say, G. (2013). *Müzik öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi
- Sığırtmaç, A. (2005). *Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi*, İstanbul: Kare Yayınları
- Thomas-Lee, P. M. (2003). Piano pedagogy for four-and five-year-olds: An analysis of selected piano methods for teaching preschool children, A Dissertation Submitted to the Graduate Faculty of The University of Georgia in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree, Athens, Georgia,
https://getd.libs.uga.edu/pdfs/thomas-lee_paula_m_200312_dma.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Tufan, S. (2006). Okulöncesi Müzik Öğretmeni Profili, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Denizli, www.muzikegitimcileri.net sayfasından erişilmiştir.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi*, Ankara: Önder Matbaacılık
- Uçan, A. (2006). Müzik Öğretmenliği Yeterlikleri, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Denizli, www.muzikegitimcileri.net sayfasından erişilmiştir.
- Uszler, M. (2000). The beginning piano student. *The well-tempered keyboard teacher*, 2, 340-349
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, (10.baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık

EKLER

Ek A: Görüşme formu

Merhaba, ben Tuğba Işıkdemir 5-6 yaş çocuklarının başlangıç piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar üzerine bir araştırma yapıyorum. Piyano eğitimcilerinin ve uzmanların görüşleri doğrultusunda, piyano eğitiminin en önemli bölümünü oluşturan başlangıç eğitiminde karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri aramaktayım. Görüşleriniz çalışmam için önemlidir. Yapacağım tüm görüşmelerde kişisel bilgiler gizli tutulacaktır. Konuşmalar sizin izninizle kayıt altına alınacaktır ve saklanacaktır. Verilen bilgiler sadece benim araştırmamda kullanılacaktır. Soru esnasında istediğiniz yerde durdurabilir ve soruyu tekrar isteyebilirsiniz. Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Sorular

- 1- a- Ne kadar süredir piyano öğretmenliği yapıyorsunuz?
b- Çocuklara yönelik piyano öğretimi ile ilgili bir eğitim aldınız mı?
- 2- 5-6 yaş çocuklara yönelik tercih ettiğiniz başlangıç piyano metotları nelerdir?
- 3- 5-6 yaş çocuklara yönelik başlangıç piyano metotlarını hangi açılardan değerlendirirsiniz?
- 4- a- Piyano eğitiminde sistematik olarak bir metodumu takip edersiniz? Nedeni?
b- Bir çok metottan kendi tercihlerinizle mi piyano eğitimine devam edersiniz? Nedeni ?
- 5- 5-6 yaş çocuklara yönelik başlangıç piyano metotlarında karşılaştığınız sorunlar nelerdir? sıralayabilir misiniz?
- 6- 5-6 yaş çocuklara yönelik başlangıç piyano metodunda teknik örneğin; elin konumu, legato, staccato, non legato ve teorik kazanımlar açısından bulunması gereken konular nelerdir?
- 7- 5-6 yaş çocuklarla yaptığımız başlangıç dersler kaç dakika sürmelidir? Nedeni?
- 8- 5-6 yaş çocuklara piyano dersini nasıl işlersiniz?
-Yaptığımız bu çalışmayı hangi yönteme yakın buluyorsunuz?
- 9- 5-6 yaş çocuklarına notaların yer ve isimlerini öğretirken ne tür sorunlarla karşılaşırsınız?

10- 5-6 yaş çocuklarıyla tartımsal çalışmalar yaparken ne tür sorunlarla karşılaşırsınız?

11- Piyano metotlarının izledikleri Orta Do, Landmark ya da Do- Sol başlangıç yöntemlerinden hangisini tercih edersiniz? nedeni?

12- 5-6 yaş çocuklar için kendi kültürümüzden beslenen yeni başlangıç piyano metotlarına ihtiyaç var mıdır? Nedeni?

13-5-6 yaş çocuklara yönelik piyano eğitimi ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı	Tuğba
Soyadı	Işıkdemir
Doğum Yeri ve Tarihi	Adana / 28.01.1975
Uyruğu	TC
İletişim Adresi ve Mail Adresi	Yeşilvadi cad. Yeşilköy mah. 19/3 Merkezefendi/ Denizli t.deniz01@gmail.com
Eğitim	
İlköğretim	Lütfiye Kısacık İ.Ö.O, Adana
Ortaöğretim	Ziyapaşa Orta Okulu - Borsa Lisesi Adana
Yükseköğretim (Lisans)	Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü Malatya
Yükseköğretim(Yüksek Lisans)	Pamukkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bölümü
Yabancı Dil	
Yabancı Dil Adı	İngilizce
Sınav Adı	YÖK DİL
Sınavın Yapıldığı Ay ve Yıl	
Alınan Puan	
Mesleki deneyim	
Yıl	Mesleki deneyim
1997-1999	Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
1999 –Halen görevine devam ediyor.	Pamukkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bölümü

